

Familjen Sundt.

(Meddelt af cand. mag. **Mikael Sundt.**)

Naar denne slegt bog ikke stemmer overens med andre (haandskrevne) meddelelser om samme familje, hvilke forresten — direkte eller indirekte — skriver sig fra samme meddeler som nærværende, da er det, fordi fornyet granskning eller ny oplysninger har bragt andre resultater, saa at altsaa, i tilfælde af uoverensstemmelser, de her følgende opgiver altid bør ansees for de rigtige. — Væsentlige tilføjelser og berigtigelser skyldes dhrr. fuldmægtige i det norske rigsarkiv H. J. Huitfeldt-Kaas og E. A. Thomle, hvem meddeleren aflægger sin forbindtlige tak. — Yderligere oplysninger modtages med taknemlighed af udgiveren, Fosvejen 7.

Kristiania oktober 1888.

Der findes i Norge to familjer med navnet Sundt; de kan kaldes den *vestlandske* og den *østlandske*; begge kan følges tilbage til 17de aarhundred. — Den *vestlandske* har sin oprindelse fra Ekersund, hvoraf formentlig navnet er taget, og er senere kommen til Farsund, hvorfra den har spredt sig til forskjellige kanter. Det mest fremragende medlem af denne familje er den bekjendte folkeforfatter, den af de lavere klassers tarv højt fortjente Ejlert Sundt, død som sogneprest i Ejdsvold 1875; til samme hører ogsaa nogle grosserere i Kristiania, Farsund, Stavanger og Bergen. — Den anden eller *østlandske* familje, undertiden til adskillelse fra førstnævnte kaldt „von“ Sundt, hvilket tillæg forresten kun sjelden har været brugt og nu forlængst er aflagt, har mest holdt til paa Østlandet og har været en officers-familje; i 18de aarhundred kjendes kun to voksne mandspersoner af den i anden stilling. At disse to familjer ingen fælles oprindelse har, fremgaar baade af de følgende, den *østlandske* familje vedkommende blade og af W.^s (frøken Wilhelmine Brandts) stamtavle over den *vestlandske*: „Familjen Sundt“, Bergen 1867. — Da navnet er meget udsat for at blive antaget af uvedkommende, idet Sund, Sunde, Sundet o. lign. saa let lader sig forandre til Sundt, har forskjellige personer, som det er sedvanligt, bemægtiget sig navnet, især, som det synes, i Kristiania og Trondhjem, uden at tilhøre nogen af disse to familjer og uden at være i indbyrdes slektskab. — Ogsaa i Prøjsen findes navnet. Den 3 maj 1640 nævnes en „Christophorus Sunt, Borussus“, 26 aar gammel, som stud. jur. ved Lejdens universitet, og saavidt erindres, var det i 1871 eller 72, at M. A. Sundt (l.-nr. 47) traf i Kønigsberg en forretningsmand ved navn Sundt.

Den østlandske familje, som her skal omtales, har været bosat i Norge, ialfald siden 17 aarhundred. I 18de aarhundred kom en gren til Danmark, hvor mandslinjen uddøde 1849. Kun i Norge bor nu agnater. Kognatiske efterkommere findes nu i Norge i familjerne Rosing, Gerner, Sibbern, Bøckmann, Chrystie, Waaler; i Sverige D'Albedyhill; i Danmark Hage, Hänschell.

Om oprindelsen til navnet Sundt vides intet.

Den ældste kjendte repræsentant for den østlandske familje

Løbe-
nummer Sundt er:

1. I. **Jan Hanson**; han eller hans slegt skal være kommen fra Holland, hvorpaa ogsaa navneformen „Jan“ maaske kan tyde. Da den staaende hær i Norge blev oprettet 1628 under Kristian den 4de, var der en tid mangel paa brugbare befalingsmænd. Derfor blev der i 1642, aaret før krigen med Sverige udbrød, under Hannibal Sehesteds statholderskab, i mangel af indlændinger med tilstrækkelig øvelse, hvervet 272 officerer i Nederlandene; blandt dem kan da denne Jan Hanson have været. Efter en haandskreven stamtavle over familien Sundt af J. Chr. Berg i det norske rigsarkiv var han kommandør paa et orlogsskib i det slag, hvor Kristian den 4de mistede sit øje, altsaa 1 juli 1644. Dette har Berg formodentlig fra de saakaldte „Stifts-Relationer“, der indsendtes til Klevenfeldt 1746—48 (Pers.-hist. tidsskr. II 279). Men i Chr. Bruuns bog „Slaget paa Kolbergerheide“, Kbh. 1879 s. 35, hvor skibscheferne i det slag opregnes, findes ingen af det navn, hvorimod der nævnes en *Jan Janson*, kaptejn fra 1639, som ved den anledning kommanderede skibet „Graa Ulv“; det er muligvis den samme. Jan Hanson tillægges ikke familjenavnet Sundt; dette navn fører derimod den eneste af hans børn, som med sikkerhed kjendes, nemlig Michael Jansen Sundt. Dog havde han maaske endnu en søn:
2. (?) II. 1. **Jan Jansen**, som havde en søn:
3. (?) III. **Michael Jansen**; der i 1685 var konstabel ved kaptejn Michael Jansens (sin farbroders?) artillerikompani

i Fredriksstad. Disse to (l.-nr. 2 og 3) er dog tvivlsomme. Sikkert er derimod, at Jan Hanson havde sønnen:

II. 2. **Michael Jansen Sundt.** Han ansøger under navnet „Michael Jeansen“ 18 febr. 1674 fra Fredriksstad om at erholde stykløjtnants traktament, medens han hidtil havde nydt 2 constabel- og 1 soldater-traktament. Ved Gyldenløves resol. af 22 febr. 1674 blev der tillagt ham stykløjtnants traktament ved garnisonen i Fredriksstad. Der var ^{altsaa} hans bolig, men i 1678 fødtes dog en af hans sønner, Anton Fredrik, i Fredrikshald. Han var chef for artillerikompaniet i Fredriksstad og rimeligvis karakteriseret major; thi hans søn kalder ham „Major over Artilleriet og den tid som Chef syndenfjelds“. Da statholderen Gyldenløve 16 juli 1685 i anledning af Kristian den 5tes nærværelse i Laurvik lod afbrænde et fyrverkeri, blev Sundt, som havde anordnet det, dræbt i kongens paasyn ved en granat, som sprang. (Stiftsrelat. anf. st., hvor han kaldes „Major og Chef for det syndenfjeldske Artillerie-Corps“. — Sønnens optegnelse. — Af Christiani V. Reise til Norge Ao. 1685, hdskr. i fol. paa Kristiania univ.-bibl. nr. 12 og 314 s. 71, sees, at ogsaa 4. à 5 andre kom tilskade ved samme lejlighed.) Andetsteds kaldes han ved sin død blot kaptejn.

Gift med *Catharina Friedlieb*, formodentlig datter af byfogd og raadmand i Kristiania, senere borgermester i Fredriksstad David Friedlieb, død 1684, og Blantzefflor Lauritsdatter; disse havde nemlig en datter Helvig Catharina, som blev døbt i Kristiania 11 marts 1659.* Da Michael Jansen Sundt efterlod 12 sønner, og enken ved hans død kun var noget over 26 aar gammel, kan alle sønnerne neppe have været hendes, og hun var vel saaledes hans 2den hustru. Hun fik kongelig pensjon for livstid og kunde maaske antages at være død 1719, da hendes søn forsegler en skrivelse af 22 novbr. 1719 med *sort* lak. Hendes søn Michael siger: „Vi Børn, som vare 12 Sønner, den ene efter den anden, ligesom vi fremvoxe, nød Constabels Tractement.“ Heraf maa vel sluttes, at de blev voksne eller ial-

fald ikke døde spæde, men af dem kjendes kun 5, hvilke formodes fødte i den her opstillede orden (l.-nr. 5, 8, 14, 73, 74.)

5. III. 1. **Jan Sundt**, ganske ukjendt. Hans hustru var maaske den „Birgita avg. Jansen-Suntes enke paa Abelsø“, som blev begravet i Aker 8 maj 1749, 87 aar gammel.

Af børn kjendes kun en søn:

6. IV. **Michael Jansen Sundt**, fød 1701, underkonduktør 17 juni 1720, fik konduktørs karakter 26 nov. 1725, var løjtnant 8 maj 1732, da „løjtnant Sundt“ var fadder i Rygge, hvilken neppe kan være nogen anden end ham. Han blev karakteriseret ingeniørkaptejn 29 april 1733, general-kvartermester-løjtnant i Norge 20 januar 1738 og karakteriseret ingeniørmajor 13 april 1739, død paa Abildsø, 48 aar gammel, 1749, begravet i Akers kirke 23 april. Farbroderen (l.-nr. 14) skriver om ham i sin konduiteliste, dat. Evje 3 januar 1739: „Ingenieur-Capitaine og Generalquartermesterlieutenant Michael Sundt. Har en andseelig Statur og godt Exterieur. Haver ingen inclination til nogen u-dyd, enten til Spil, Gield, Drik eller Egenløstighed, ikke heller for at querellere. Er af et godt og hurtigt Begreb, der snart kand fatte, hvad ham forestaaer, applicerer sin Tiid udi Største flittighed paa sin fonction og tjeneste. Findes habil og bequem til at forestaae høiere Charge og Commandoe samt døgtig til Major. Ridzer og tegner vel samt formerer Prospect-Cort, hvorudj det skulle være.“ (Meddelt af C. J. Anker.)

Gift i Rygge 13 juni 1739 med sin kusine *Anne Margrethe Sundt* („Grethe“ l.-nr. 16). Hun levede endnu 14 april 1759, da hendes stedmoder døde, men døde formodentlig kort efter i Moss; skiftet efter hende blev sluttet 14 maj 1760, og da hendes halvsøskend var blandt arvingerne, har hun altsaa ingen børn *efterladt*; men hun havde uidentvilt *hævt* en datter:

7. V. **Birgitte Dorothea Sundt**, som kan antages at være opkaldt efter sin faders moder og sin moders

stedmoder. Hun blev konfirmeret i Rygge 1756 og begravet smst. 29 dec. 1758.

III. 2. **Anton Fredrik Sundt.** (For Fredrik har Wibergs prestehistorie I 52 og III 16 „Fredriksen“, hvilket formodentlig er galt.) Fød i Fredrikshald 1678, studerede medicin og tog doktorgraden, men naar og hvor vides ikke; provincialmedikus i Smaalenene, Fredrikshald, Fredriksstad og Moss 22 april 1729, blev udnævnt 1732 til landfysikus i Aalborg, hvor han havde opholdt sig allerede et aarstid, før han fik embede der, hvilket sees af hans søns Ulrik Fredriks begravelse. Til Aalborg maa han have flyttet mellem april og august 1731 og var der til sin død smst. 1746, begravet 23 marts i Frue kirke smst., hvor hans ligsten fandtes til 1838 eller 39, da den ved en reparation af kirken blev solgt. Den havde følgende indskrift: „Herunder hviler den i Livet velædle og høist erfarne, hos Gud himmelsalige, Doctor Anton Sundt, Physicus et Medicus her udi Aalborg, hvis Livs Lys oprandt udi Frederikshalds Bye udi Norge Aar 1678. Kom 1ste Gang i Ægteskab med dydædle Jomfrue Catharina Barbara Stamner, 2den Gang i Ægteskab med sal. Hrr. Capitain Morsens Enkefrue Mette Marie Morsen, 3die Gang i Ægteskab med velædle Jomfrue Catharine Elisabeth Stolten; men ved Døden forsvandt her udi Aalborg 1746, efter at hand hafde været en from Fader for ni Børn og en Fremmed her i Verden 68 Aar.¹⁾ Saa gik du fromme Sundt dog bort. | Det Liv var yndigt, kjært og kort. | Din Død os Hjærte græmmer, | Det Ærenafn har sin Flaaer²⁾. | Saalænge Aalborg Bye den staaer | Farvel, jeg Dig ei glemmer.“ — Han var en agtet mand og erfaren læge. (E. Tauber og A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, s. 295—96. Kfr. Ingerslev, Danmarks Læger II 323.)

Gift 1) med *Catharina Barbara Stamner*, død 1730, begravet i Fredrikshald. (Pers.-hist. tidsskr. II 176.)

Gift 2) med kaptejn Mohrsens enke *Mette Marie* fød

¹⁾ Verslinjerne er her i afskriften skilte ved vertikalstreger.

²⁾ sin flor, blomstring?

Mogensen, død i april eller maj 1731, formødentlig ikke i Aalborg.

Gift 3) i Aalborg, Frue kirke, 14 januar 1735 med *Catharine Elisabeth Stolten*, fød 1704, død 1758, begravet 5 sept.

Af hans 9 børn kjendes kun 4, en søn af 1ste egteskab, to sønner, formodentlig tvillinger, af 2det og en datter af 1ste eller 3dje.

9. IV. 1. **Christian Ludvig Sundt**, fød i Aalborg 1724, student fra sammes skole 1741, cand. theol. 2 juni 1746 med non, kapellan til Vor Frue kirke i Aarhus 17 okt. 1749, sogneprest til Saxild og Nølev, Hads herred, Aarhus amt og stift, 9 maj 1755, død 11 januar 1756. (Wi-bergs prestehistorie I 52, III 16.)

Gift 1) med . . . . .

Gift 2) med *Anna Margrethe Christiansdatter Lund* af Voldum og Rud, med hvem han havde:

10. V. en datter.

11. IV. 2. **Michael Sundt**, formodentlig tvilling med:

12. IV. 3. **Ulrik Fredrik Sundt**, der blev begravet 14 aug. 1731 i Budolphi kirke, 4 maaneder gammel; han findes ikke fød i Aalborg. At Michael var 2den hustrues søn, sees af skiftet; at Ulrik Fredrik var det, sees deraf, at han maa være fød i april 1731; thi første hustru var død 1730, og sit 3dje egteskab indgik A. F. Sundt først i 1735. Da 2den hustru allerede var død før 7 maj 1731, bliver hendes egteskab med A. F. Sundt. saa kort, at hun ikke med ham kan have faaet 2 børn uden ved tvillingfødsel. Den 7 maj 1731 sluttedes nemlig skiftet efter Mette Marie Mogensen mellem faderen dr. Anton Sundt og moderens saavel egne som med ham avlede børn: Filip Ernst Mohrsen og Michael Sundt. Gjelden gik over formuen, men den første søn fik tilgode 100 rdl. under Mogensens vergemaal og den anden af Faderen 100 rdl. som gave. Underligt er det, at den anden søn Ulrik Fredrik, som endda levede, ikke fik noget.

- IV. 4. **Antonette Sundt**, gift med justitsraad *Jacob Hygom*, 13.
forstander for Hansted hospital i Aarhus stift.
- III. 3. **Michael Sundt**, *stamfader for alle nulevende Sundter af denne familje*. (I Ankers „Norske Generalspersoner“ s. 257 indskydes mellem hans døbe- og familjenavn „Vilhelm“ i parentes; det er sikkert urigtigt og en forveksling med hans søn, l.-nr. 39, eller en misforstaaelse, som skriver sig derfra, at han efter sin ophøjelse i adelsstanden skrev sig M. v. Sundt.) Han er fød 16 juli 1679 i Fredriksstad. Da han 6 aar gammel mistede sin fader, fik han foruden „Constabels Tractement“ som sine brødre — tillige fri lære i artilleriet hos „støck-capitain“ Brock¹⁾ 1691 i Fredriksstad, hvor han gjorde sin prøve 1695. Derefter lærte han fortifikationen hos generalmajor de Cicignon, som den tid havde ingeniørerne under sin kommando, af ingeniørkaptejn Fyring og blev af statholderen Gyldenløve udnævnt til konstabel 1696. Samme aar rejste han med sin kaptejn Henrik Coppelau til Bryssel og fik tjeneste som underfyrverker ved det engelske artilleri i krigen mod Ludvig den 14de. Efter freden til Rijswijk (20 sept. 1697) kom Sundt tilbage til Norge 1698, stod endda som konstabel og nød „saadant Tractement“, men blev samme aar underfyrverker ved Akershus, 25 april 1699 fyrverker (dengang en officerscharge) ved oplandske artillerikompani og kommanderet til Kongsvinger. Da der i 1700 blev krig med Sverige, blev han kommanderet til Basmo, hvor han „tillige maatte være Conducteur og opbygge Basmoes Fæstning af Graae-Steen“. Jfr. „Norges land og folk“, Smaalenes amt s. 244, hvorefter Basmo skanse blev anlagt 1683, i 1691 monteret med 15 kanoner og besat med en garnison paa 38 mand, sløffet i 1743; men den skal igjen have været benyttet i 1814. Den ligger i Rødenes paa en isoleret fjeldkulle ved grænsen af Høland, og levninger af dens mure findes endnu. Han blev styk-junker ved artilleriet i Kongsvinger 29 april 1700 og fik løjtnants

¹⁾ D. e. kaptejn af artilleriet Christian Brock († 23 mai 1695).

karakter 29 april 1702. Den 17 aug. 1704 kom han til Akershus som kaptejnløjtnant ved artilleriet, hvortil han blev udnævnt 26 aug. 1704 af Fredrik den 4de ved dennes nærværelse i Norge. I 1705 blev han kommanderet til jernverkerne „for at annamme og probere Canoner samt Ammunition og var derved 3 Aar“. Karakterkaptejn ved det oplandske artillerikompani 1707, kaptejn tilfods paa Kongsvinger 19 juli s. a., virkelig artillerikaptejn 26 marts 1708, bosatte sig som gift 16 okt. s. a. paa Kongsvinger, hvor han boede til 1718¹⁾, i Fredriksstad 1718—20, paa Abildsø, en gaard en halv mils vej sydøst for Kristiania i østre Aker, som han ejede, 1720—27, og endelig fra 1727 til sin død paa Evje. Dette sees af hans børns fødsel, af hvor han og hustru har været faddere, skrivelers datering osv. Ved en søns daab (l.-nr. 23) i Fredriksstad tilføjes: „NB. hører til Glemminge“; det sees ogsaa, at han har boet paa vestsiden af Glommen, paa Kragerøen.²⁾ Hans anden hustru var vistnok fadder i Fredriksstad ogsaa i 1724, men det maa have været paa et besøg. I 1720 rejste han og første hustru til Kjøbenhavn paa et, som det synes, længere besøg. — Han blev generalkvartermester-løjtnant med majors karakter af infanteriet 28 febr. 1718, chef for fortifikations-etaten, virkelig generalkvartermester og oberstløjtnant (chef for generalstaben) 31 juli 1719. 18 decbr. 1726 købte han Evje adelige sædegaard i Rygge prestegjeld, ved vejen mellem Moss og Larkollen og ved Evjesund, en bugt af Kristianiafjorden, af generalmajor F. W. v. Folckersahms enke Else Kaas, † 1729. (Pers.-hist. tidsskr. V 4 og 19. Norges land og folk, Smaalene s. 232.) Endnu er bevaret nogle gamle vindfløje af jern fra Evje med indskrift: M. S. ANNO 1727, af hvilke en endnu staar paa Evje, en anden er bragt til Værnekloster, hvor den i 1887 blev opsat paa den søndre gavlf af fjøsbygningen, en tredje staar eller har staaet paa Lodsoldermand Sundts (l.-nr. 42) forrige hus i Moss, en paa Framnes (l.-nr. 47), og maaske flere. Oberst

1) En skrivelse fra ham i rigsarkivet af 27 okt. 1710 er dateret fra „Arke-
engen“, formodentlig et sted nær Kongsvinger.

2) Nogle af hans skrivelser i 1719 og 20 er daterede fra „Fuulevig“ eller „Fullevig“, d. e. Fuglevik, som det nu skrives, paa østsiden af Kragerøen.

af infanteriet blev han 16 janr. 1732. Da Kristian den 6te 1733 gjorde sin rejse i Norge, stødte Sundt 28 juli i Trondhjem til kongens suite (Kjerulfs journal over denne rejse s. 50), og blev kort efter ophøjet i adelsstanden ved patent af 28 nov. 1733. Til originaldokumentet paa pergament med vaabenskjoldet i midten var med sølvsnorer tilheftet en solid sølvkapsel om det store røde vokssegl; kapselen og snorerne er nu bortkomne, men pergamentet selv og seglet opbevares i et mahogniskrin, anskaffet af hans sønnesøn C. U. Sundt (l.-nr. 29) og med *dennes* initialer paa laaget. Det hele blev i begyndelsen af 1886 foræret til det norske rigsarkiv af skibsreder M. A. Sundt og kand. mag. M. Sundt (l.-nr. 47 og 62). Det lyder saa:

VII CHRISTIAN DEN SJETTE, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udñ Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenburg og Delmenhorst Gjøre Alle Vitterligt, At Vi af særdeles Kongelig Naade og udi Allernaadigst henseende til den Troskab, som Os Elskelig *Michel Sundt* til Eviegaard, Voris Oberste af *Infanteriet* og *General Quarttermester* ved den Norske *Fortification* saavel Os Self, som og Vores Elskelige Kiære Herr Fader af Salige og Høilovlige Ihukommelse beviist haver, og som Hand endnu herefter Os allerunderdanigst skal beviise, allernaadigst have bevilget og tilladt, saasom Vi og udi Kraft af dette Voris Aabet Brew allernaadigst bevilge og tillade, at Hand, Hans Hustrue, Hans Ægte Børn, deris Livs-Arvinger og afkom af Mand og Qvinde-kion maa og skal Een hver for sig, den Eene saavel som den Anden, nyde lige *Privilegier*, Ære, Værdigheder og *Prærogativer*, som alle andre af *Adelen* udi vore Riger og Lande nu nyde, og herefter bekomme kunde, og samme til Ævig tiid nyde, beholde og bruge. Derforuden have Vi ydermere til et sært Kongelige Naades Tegn allernaadigst benaadet Hannem og Hans Ægte Børn, Deris ægte Livsarvinger og afkom saadant Skiold, Hielm og Vaaben, som efterfølger: Skioldet er langs need deelt udi Trende lige Deelee, saa at midt imellem den første Deel, som er Rød, og den Sidste, som er Blaae, flyder Een Sølf Strøm. Oven paa det Heele Skiold er sadt Een Aaben *Adelige* Torneer-Hielm, af hvis øverste Spitze sig opreiser en fra Top til Knæerne udi Harnisk Klæd Mand med begge Næver udi Siderne, imellem Tvende Elephants Snabeler, Hvoraf Halvparten paa den Høyre næst ved Hielmen er af Sølf, og det øverste er Rød, Men den Venstre er needen til Halvparten Rød og det øverste er af Sølf, saaledes som det Herhøs med sine

rette farver udi dette Vort aabet Brev afmalet findes.¹⁾ Dette Skiold, Hielm og Vaaben fornevnte *Michel Sundt* og hans ægte Børn Livsarvinger og deris ægte afkom af Mand og Qvinde-Kiøn, som allerede fødte ere, eller og herefter fødes kand, maa og skal bruge og føre udi alle forefaldende Ærlige *Adelige* og Reedelige Samqvemme, Forretninger og Leyligheder, paa alle Stæder, udi alle Tilfælde, til alle Tider, efter Eget behag, og som de til deris Ære, Hæder og Ziirat fornøden eragte kunde, ligesom andre Vores Rigers og Landes paa Fæderne og Møderne Baarne og fødte *Adels Folk*, deris Skiold, Hielm og Vaaben føre og bruge: Hvorved Vi saavel som og Vores Kongelige Arve Efterkommere og *Successorer* udi Regieringen ofte-bemelt *Michel Sundt*, Hans Ægte Børn, Livsarvinger samt deris ægte afkom af Mand og Qvindekøn, som tilforn sagt er Allernaadigst ville beskytte og beskyerme. Forbyndendes Alle og Een hver, dette som forskrevet staaer, at hindre, eller derudi herimod paa nogen maade forfang at giøre, under Vores og Vore Kongelige Arve-Efterkommere Kongernes udi Regieringen deris Høyeste U-Naade. Givet paa Vort Slot Frideriksberg den Aatte og Tiugende *Novembris*, Aar efter Christi fødsel Et Tusinde Syv Hundrede Tredive og Tre, og Vores Regierings Fierde.

Under Vor Kongelig Haand og Signet
Christian R.

I. Rosenkrantz.

I aarene 1739, 41 og 44 har han havt med reparationer af Bergenhus og Akershus fæstninger at bestille, blev 15 juni 1742 generalmajor tilfods og 31 marts 1751 generaløjtnant. Tillige var han generalinspektør over alle fæstninger i Norge. Han fik sin afsked høsten 1752 med 800 rdl. pensjon og døde paa Evje 18 juni 1753, begravet i eller ved Rygge kirke 28 s. m. (Enkens anmeldelse om dødsfaldet af 20 juni i rigsarkivet, pakke N d No. 85. Rygge kirkebog.) Skifte efter ham holdtes 27 juni 1753; 17 okt. s. a. frasagde enkens stedbørn sig arv til fordel for hende, og hun fik 3 nov. s. a. bevilling til uskifte

---

¹⁾ Allerede før han blev adlet, brugte M. Sundt (i henhold til rangforordningen af 11 februar 1679) et vaaben, som muligens allerede hans fader kan have antaget. Det er noget varierende, idet det snart har en skraabjelke og snart en flod paaskraa over skjoldet, ledsaget paa hver side af et taarn. Paa hjelmen staaer en harnisket mand, snart med en sabel i haanden, snart med begge hænder i siderne, mellem 2 veselhorn, hvorfra undertiden udgaar en danebrogsfane paa hver side.

og et skifte med samfrænder. Foruden Abildsø, som han ejede, ialfald i aarene 1720—27, og som i 1743 ejedes af hans søn (l.-nr. 18), ejede han ogsaa eller havde ejet Rudstad i østre Aker og i 1745 et enetages, men stort hus med ark i Oslo, aftegnet paa et prospekt af Kristiania for det aar, som findes paa universitets-bibliotheket. Huset er maaske den nu saakaldte Saxe-gaard, hvor hans sønnesøn M. A. Sundt (l.-nr. 40) fødtes 13 aar senere. Da han nu tillige havde Evje, synes det baade af disse hans mange ejendomme og af andre omstændigheder, som han har havt en betydelig formue; maaske faaet den med sin anden hustru, som nedstammede fra den rige trælasthanhandler Niels Hansen Meng, første borgermester og præsident paa Fredrikshald, død 1676. — Originalportræter af ham og hans første hustru, brystbilleder i naturlig størrelse i olje, ejes af skibsreder M. A. Sundt (l.-nr. 47), som i 1875 har ladet dem restaurere. Af hans anden hustru kjendes intet billed. En kopi af hans portræt efter bestilling af gen.-ltm. C. U. Sundt (l.-nr. 29) er malet af kaptejn Munch 1832 eller 33 og udstyret med ordensbaand, kors og kaabe, som hvid ridder; dette ejes af kand. mag. M. Sundt (l.-nr. 62), og paa dette er senere malet hans vaaben, men ukorrekt. Af dette portræt er atter taget en kopi, som hænger i det militære samfunds bygning i Kristiania.¹⁾

(Hans og hans sønnesøns, ob.-ltm. M. A. Sundts (l.-nr. 40) optegnelser. Rygges og Fredrikstads kirkebøger. C. J. Ankers „Norske Generalspersoner“ s. 257. J. Kraft Sønd.-fj. Norge 1ste del 2den udg. 1840 s. 195. Norske samll. 8 vo. I 632, 654. B. Moe Aktst. til norsk krigshist. s. 148. Hist. tidsskr. 2den række 2det bind. s. 117, — m. fl. st.)

Gift 1ste gang 8 aug. 1708 (forlovet 29 sept. 1707) i Kjøbenhavn med *Margaretha Catharina von Buchwald*. (Saa kaldes

¹⁾ Han har imidlertid neppe været dannebrogssridder, da han ikke nævnes som saadan i nogen statskalender eller ridderfortegnelse; maaske kan hans udnævnelse have været paatænkt, men er bleven hindret ved hans død, og dette have været grunden til, at sønnesønnen har ladet ham male som oven nævnt. — Ogsaa en anden sønnesøn, ob.-ltm. M. A. Sundt (l.-nr. 40), nævner ham i egenhændige optegnelser, som ejes af nærværende meddeler, to steder som hvid ridder.

hun af sin egen mand og i alle officielle aktstykker, og det er derfor galt, naar hun i Pers.-hist. tidsskr. IV 164 kaldes *Anne C. v. B.*; ligeledes galt i Lengnicks stamtavle Buchwald, at hun siges gift med provst P. G. Kruse, og en under G opført, men ikke navngiven søster gift med Sundt.) Hun var døbt 12 juli 1690 i Petri kirke i Kjøbenhavn, døde paa Abildsø i barselseng 13 april 1722, begravet i Kristiania kirke 25 s. m. (om aftenen ifølge mandens ansøgning, dat. Abildsø 23 s. m.), datter af dr. Johannes de Buchwald, da justits-, senere etatsraad, fød i Meldorf i Ditmarsken 7 april 1658, livmedikus hos Fredrik den 4de 1707, professor i medicin ved Kjøbenhavns universitet 1717, død af vattersot 24 okt. 1738, (formentlig ham, som ifølge den saakaldte „Nøgle til Peder Paars“ Holberg skal have sigtet til med sin Jens Blok,) og hustru Anna Margrethe fød Buchwald, død 1735. — I dette ægteskab havde Sundt 9 børn (1.-nr. 15—18, 20—23, 33). Enkemanden erhvervede 29 juli 1722 kgl. bevilling til at forblive hensiddende i uskiftet bo med sine børn af første ægteskab, saalænge han forblev ugift, og til at skifte med samfrænder uden herom at underrette generalauditøren, som derfor 24 april 1723, efterat Sundt paany havde indladt sig i ægteskab, androg om befaling til at forrette skiftet, idet han oplyste, at Sundt tidt og ofte havde lovet at erhverve bevilling til at sidde i uskiftet bo. Herom udgik ogsaa befaling til de militære autoriteter, men da Sundt oplyste, at han allerede havde bevilling, og svigerfaderen derhos havde erklæret, at han var fornøjet med det holdte samfrændeskifte, hvorved alle 5 børn (2 sønner og 3 døtre) var udlagte lige store lodder, bortfaldt videre forhandling. Dog blev der skiftet efter hans første hustru paa Abildsø 24 august 1724.

Gift 2den gang 2 marts 1723 paa Bergenhus slot med *Dorothea Sophia Tuchsén*, død paa Evje, begr. i Rygge 14 april 1759, datter af Johan Fredrik Tuchsén, generalmajor, kommandant paa bergenhus fæstning fra 8 sept 1712 til 19 dec. 1730 (1731?), da han skal være død, (Anker Norske gen.-pers. s. 265) og Maria Meng, fød i Fredrikshald. Dennes fader var Ole Christensen, handelsmand i Fredrikshald, men hun kaldes

med moderens pigenavn Meng. Før sit ægteskab med Tuchsén havde hun med statholderen Gyldenløve havt en søn Wilhelm v. Ulrichsdahl, død som general i Fredriksstad 1765. (Norske stift., reg. s. 919, 1052. Moes Pers.-hist., 1ste række s. 212, 2den række s. 199, 290. Arnesens Haldensia 1ste h. s. 46. Pers.-hist. tidsskr. 2den række 1ste bind s. 74 fgg. Hist. tidsskr. (norsk) 2den række 2det bind s. 118). — I dette ægteskab havde Sundt 10 børn (l.-nr. 34, 35, 37—39, 68—72). Ved skifte efter hende 4 maj 1759—1 marts 1760 blev der udlagt til hendes egne børn, nemlig frk. Marie Elisabeth, Sofie Magdalene, Charlotte Ulrikka Maria, hver 195 rdl. — afd. Johanna Sofie Amalia, afd. kaptejn Michael Vilhelm havde efterladt en umyndig søn.

Gen.-ltm. M. Sundts 9 børn¹ af 1ste ægteskab:

- IV. 1. **Anna Catharina Sundt**, fød paa Kongsvinger 9 marts 1710, døbt i Vingers kirke 12 s. m., død 18 sept. 1711, findes ikke begravet paa Kongsvinger. 15.
- IV. 2. **Anna Margrethe Sundt** („Grethe“), fød paa Kongsvinger 12 aug. 1712, døbt i Vingers kirke 18 s. m., gift med sin fætter *Michael Jansen Sundt* (l.-nr. 6) og havde med ham en datter (l.-nr. 7). Som enke fik hun ved resol. af 3 marts 1751 i pensjon 50 rdl. af krigshospitalskassen fra 1 januar 1751, hvorfor hun takker fra Navestad, en gaard omtrent midtvejs mellem Evje og Rygge kirke, hvor hun altsaa boede. Hvor og naar hun døde, vides ikke; thi den i Rygge 29. decbr. 1758 begravede majorinde Sundt kan ikke være hende, da hun ifølge ob.-ltm. M. A. Sundts optegnelse overlevede sin stedmoder, der døde eller blev begravet 14 april 1759. Den majorinde Sundt, som blev begravet i Rygge 29. decbr. 1758, maa formodentlig være Kirstine Lachmann (l.-nr. 39), som døde 14. decb. 1858, og hvis lig formentlig først har været bisat i Sundts familjebegravelse der, men da manden kort efter døde og blev bisat i Akers kirke, blev flyttet samme stedshen for at være ved hans side. Muligt er det ogsaa, at U. F. Sundts (l.-nr. 73) hustru kunde være den majorinde Sundt, som blev begravet i Rygge 29. decbr. 1758.
- IV. 3. **Catharina Sophia Sundt**, fød paa Kongsvinger 13 novb. 17.

1713, døbt i Vingers kirke 24 s. m., død i Asker 21 juni 1765 som enke, 51½ aar gl.

Forlovet 22 aug. 1735, gift 28 okt. s. a., uden tvivl i Rygge, med *Ulrik Fredrik Rosing*, da kaptajn, fød i Ullensakers prestegaard 26 decb. 1693; døbt 1 janr. 1694, gik i maj 1708 i krigstjenesten ved brigadier Cicignons norske gevorbne regiment tilfods, hvor han samme aar blev korporal ved kaptajn Chr. Hagemanns kompani, blev 1710 sergeant og 1 januar 1712 sekondløjtnant, var som sagt ved sit giftermaal kaptajn, var 20 sept. 1743 major og 17 okt. 1753 oberstløjtnant ved generalløjtnant Ulrichsdahls regiment, afskediget 15 sept. 1756 og var altsaa død før 21 juni 1765. Han var søn af provst over øvre Romerike og sogneprest til Ullensaker Thomas Rosing (fød i Oslo bispegaard 26 maj 1665, død i Ullensaker 8 april 1723, søn af biskop i Akershus stift dr. theol. Hans Clausen R. og Kirsten Thomasdatter Bang) og 1ste hustru Margrethe Sophie Hausmann (fød i Segeberg 12 juni 1675, død i Ullensaker 1722, Datter af ritmester, senere toldinspektør i Ribe Fredrik H. og Anne Margrethe Noföcken — eller Novachin, ifølge Samll. t. n. F. Spr. og Hist. IV 325—26).

Fra Catharina Sophia Sundt og Ulrik Fredrik Rosing nedstammer den nulevende norske familje Rosing; en datter af dem, *Catharina*, blev døbt i Rygge 9 juli 1737; en anden datter, *Dorothea*, blev 16 febr. 1774 gift med Holger Ferslev Sinding, apotheker i Fredriksstad. (Pers.-hist. tidsskr. 2den række I 118.)

18. IV. 4. **Johan Fredrik Sundt**, fød paa Kongsvinger 1714, døbt i Vingers kirke 11 decb. s. a., blev karakteriseret fyrverker ved artilleriet i Fredriksstad 28 janr. 1733, virkelig fyrverker smst. 12 juni s. a., stryges i kalenderen for 1737, sekondløjtnant i kaptajn v. Schultzens kompani af general Frølichs gevorbne infanteriregiment 15 april 1737, forflyttedes til kaptajn Leffelmans kompani af Rømelings gevorbne infanteriregiment 19 dec. 1740, blev kaptajn og chef for Haabølske kompani af østre smaalenske nationale infanteriregi-

ment 14 febr. 1744, major af infanteriet 24 dec. 1755, kaptejn i artilleriet paa Kongsvinger 8 juni 1756, men blev i 1764 afskediget med vartpenge. I 1743 og 46 ejede han Abildsø, som hans fader havde havt, men før 1763 var gaarden kommen i fremmedes hænder. 12 marts 1766 holdt han auktion i lejren ved Kongsvinger fæstning i sit iboende hus, og kort efter maa han være flyttet til Kjøbenhavn, hvor han døde som major i artilleriet med vartpenge 22 okt. 1766. (Kjøbenhavns Garnisonskirkebog.) I aarene 1735—54 var han jevnlig fadder i Rygge.

Gift i Vinger 2 juli 1758 med *Sophie Hedvig* baronesse *Holck*, fød paa Hvaløerne 1739, døbt 30 sept., død febr. 1801, datter af oberst af kavalleriet og kommandant paa Kongsvinger fæstning baron Mogens Holck (fød 1702, død 18 novb. 1764) og Margrethe Sophie Magdalene Warenstedt af huset Schwastorff (fød 1708, død 1792).

Ingen Børn.

Der har samtidig været ogsaa en anden **Johan Fredrik** 19 (?) **Sundt**, der som sekondløjtnant blev 20 janr. 1738 med bibehold af sin stilling udnævnt til virkelig underkonduktør i fortifikations-etaten, hvorhos han tillagdes i gage 114 rdl. 6 sk. aarlig af en besparet ingeniørkaptejns gage. 7 juli 1741 fik han tilladelse til med bibehold af gage at gaa i udenlandsk krigstjeneste og var saaledes to aar borte. Han stryges i kalenderen for 1744, maaske falden i den østrigske arvefølgekrig. Denne Johan Fredrik maa være en af foregaaende Johan Fredriks fætttere, hvoraf han kan have havt mange, da faderen havde 11 brødre. Det maa være denne forresten ubekjendte Johan Fredrik, hvem farbroderens, daværende oberst Michael Sundts, konduiteliste gjelder, dat. Evje 3 janr. 1739: „Under-Conducteur Johan Friederich Sundt. Af andseelig Statur og Exterieur. Haver ingen inclination for Spild, Drich eller Egennøttighed heller giver Anledning til at querellere. Haver et got Begreb udj, hvad ham forekommer, med all progress applicerer sig paa sin Konges Tieneste. Til høyere Charge og Commandoe findes beqvem. Gjør et

got Cort og viidere teigning, haver og studeret.“ (Meddelt af C. J. Anker.) Det kan neppe være denne J. F. Sundt, som har skrevet en i det norske rigsarkiv opbevaret „Be-reigning Jmellem Næsaadens assignerede Quarteer, saa og hvad Schalmejblæserne aarligen har nøtt“, dateret Bøhller 22 marts 1715. (Formodentlig gaarden Bøler i Aas, nær Bundefjorden.) Iøvrigt er det nok muligt, at noget af det foran om førstnævnte Johan Fredrik anførte egentlig gjelder nogen af de to sidstnævnte.

20. IV. 5. **Ulrik Christian Sundt**, fød paa Kongsvinger 23 janr. 1716, døbt i Vingers kirke 25 s. m., begravet i Vinger 15 april s. a., 11 uger gammel.
21. IV. 6. **Michael Jansen Sundt**, fød paa Kongsvinger 18 febr. 1718, døbt i Vingers kirke 23 s. m., begravet i Vinger 8 dec. s. a., 41 uger gammel.
22. IV. 7. Søn, dødfød 1719 i Fredriksstad.
23. IV. 8. **Christian Ulrik von Sundt**. (Først fra ham af synes „von“ at være føjet til navnet, dog næsten blot i Danmark.) Han var fød 7 janr. 1720 paa gaarden Fuglevik ved Fredriksstad (faderens brev af 17 janr. i rigsarkivet), døbt i Fredriksstad 15 febr. s. a. Blev karakteriseret verksbase i for-tifikations-etaten 14 okt. 1733, sekondløjtnant i kaptein Pou-meaus kompani af general Rappes (senere Rømelings) ge-vorbne regiment tilfods i Norge 2 aug. 1737, købte efter kgl. approbation af 7 nov. 1740 af kaptein C. U. v. Zerni-chau for 1600 rdl. kronborgske kompani af sjælandske nationalregiment tilfods. (Pers.-hist. tidsskr. III 341.) I 1748 boede han som kaptajn i Asminderød sogn, Liunge Kron-borg hered (smst. IV 164), senere som gift i Rendsborg, „hvor mine forældre opholdt sig en kort tid og siden rejste til Norge igjen“¹⁾, siger hans søn (l.-nr. 29. Pers.-hist. tidsskr. IV 152). 17 okt. 1753 nævnes han som kaptajn i livgarden tilfods. I Rendsborg boede han, indtil han 2 juni 1769 blev udnævnt til oberst og chef for det 2det vester-

¹⁾ Men af hans hustrus nedenfor gjengivne ytring i brev af 17 okt. 1775 synes fremgaa, at hun ikke blev med ham til Norge.

lenske infanteri-regiment (Morgenbladet 23 novb. 1880 A.), i hvilken anledning Sundt fra Rendsborg 5 juli 1769 indmelder for generalitets- og kommissariats-kollegiet sin nær forestaaende afrejse til Norge. — Til Kristianssand ankom han 8 sept. 1769, hvor han boede og havde et „logishus“, og hvor skiftet efter ham blev holdt. Død paa Akershus 25 sept. 1775; hvor begravet; vides ikke. — Af aktstykker i det norske rigsarkiv, meddelte af fuldmægtig E. A. Thomle, fremgaar følgende: Da der befandtes defekt i den for de to vesterlenske infanteri-regimenter kombinerede munderings- og udredningskasse, blev 24 febr. 1774 tre officerer af 1ste vesterlenske infanteri-regiment beordrede at træde sammen i en oberkrigskommisjon i Kristianssand, da to af nævnte kassers kommissærer, oberst C. U. v. Sundt og krigskommissær i vesterlenske distrikt, kaptejn E. D. v. d. Recke, hvilken sidste forresten da var død, havde uden tilladelse ladet sig udlaane af kassen allerede i 1772 eller før, den første 1200 rdl., den sidste 590 rdl. 15 sk., hvilken gjeld i febr. 1774 var stegen for Sundts vedkommende til 1800 rdl. og for Reckes til 956 rdl. 41½ sk., hvorhos oberst H. A. v. Tønder, der ogsaa for et aars tid siden var død, skyldte til samme kasse 937 rdl. 48 sk. Sundt, som altsaa var den eneste gjenlevende af de tre, har givet to indlæg, dat. 9 og 15 juli 1774, hvori han oplyser, at hans forskjellige laan, tilsammen 1800 rdl., ej af ham som lægdskommitteret var laant eller udtaget af den ham betroede kasse, men var *private* laan af de forrige kassekommissærer ved 2det vesterlenske regiments kasse, før denne 1 maj 1769 blev kombineret med 1ste regiments, og at laanene desuden var tilbagebetalte, hvorom rapport var afgiven af oberst Tønder. De tvende andres gjeld finder han sig uvedkommende, — Reckes, fordi den skrev sig fra før kombineringen af begge kasser, saa at Sundt som kassekommissær for den kombinerede kasse havde maattet indtage i dennes regnskab Reckes gamle gjeld, og fordi Recke havde af selve det danske generalitets- og kommissariats-kollegium faaet kredit og udsættelse med afbetalingen, hvorhos Recke selv havde korresponderet med kollegiet og kongen om eftergivelse eller nedsættelse, — og Tøn-

ders, fordi denne selv „var Med Casse Committeret og bekient for een sufficient (sic) Mand, og et Pludselig Dødsfald gjorde at disse Penge ved Lægds Cassens Aabning icke blev deponeeret og saaledes mig ansattes til Ansvar.“ — Kommissjonen varede 6—9 juli 1774, da dommen blev afsagt. Hvad den lød paa, vides ikke, da den ikke skulde offentliggjøres, før den gennem generalauditøren var indsendt til kongens resolution. Denne faldt 21 okt. 1774 og bestemte, „at Oberste von Sundt for hans personelle forseelse ikkuns (!) skal ansees med 6 Maaneders Fæstnings Arrest paa Vores Fæstning Aggershuus, samt tilforpligtes at betale det manglende af afgangne Oberste von Tønders og Capitaine van der Reckes Gield til ovenmeldte Casse, som af deres Stervboer ei kan erholdes og til den Ende a Dato denne Vores allernaadigste Ordre en tredie Deel af hans Gage indeholdes, indtil bemeldte Debet ved saadan endelig Liquidation eller i anden Maade er betalt af Oberste von Sundt“. — Sundt ansøgte om at slippe for at sidde arresteret paa Akershus, saa han kunde udholde arresten i sit logis i Kristianssand, men dette blev 17 dec. 1774 afslaaet af Kongen. Den 4 og 18 novb. s. a. udgik generalitets- og kommissariats-kollegiets ordrer til premiermajor J. N. v. Hoelfeldt om at overtage — og til Sundt om at aflevere — kommandoen over regimentet, hvilket, skriver Hoelfeldt, „skal ske, saasart oberste v. Sundt berammer Tiden, siden han for Svaghed ikke saa hastig kan tiltræde Reisen til Christiania.“ Hoelfeldt kom 26 nov. 1774 til Kristianssand og rapporterer senere derfra, at Sundt 19 april 1775 var afrejst til Kristiania. Herfra rapporteres 27 april, at han „i disse dage“ var ankommen hid, og at han „fra idag af antræder“ arresten paa Akershus. 26 sept. 1775 indberettes, „at Oberst Sundt udi hans Arrest paa Aggershuus Fæstning paa Grund af aftagende Kræfter har været syg og igaar Eftermiddag Kl. 2 slet ved Døden afgaaen“. — Øjeblikkelig foretoges forseglingsforretning over hans derværende effekter. Ved skiftet, som holdtes i Kristianssand 6 okt.—5 dec. 1775 mellem de 6 børn, var boet fallit og strak ikke til mere end skifteomkostninger og statskassens fordringer. Enken fragik (Fredericia 27 juli 1776) arv og

gjæld efter manden. J. L. Sundt paa Evje, dengang oberstløjtnant (l.-nr. 35), anmeldte 14 sept. 1776 sine søskendes fordringer i oberst C. U. Sundts bo i Kristianssand paa moderen Dorothea Sophia Sundts vegne, nemlig 1200 rdl. med rente ialt 1466 rdl. 2 mk. 10 sk.

Gift 1755, maaske i Fredericia, med *Benedikte Rudolphine von Ingenhaeff*, fød 17 janr. 1735, død 18 okt. 1803 i Fredericia (?), datter af generalløjtnant F. C. v. Ingenhaeff, fød i Svinninge i Sjælland 15 januar 1703, og Øllegaard Krabbe. Saa skriver Hage (l.-nr. 31). Men efter stamtavlen i Pers.-hist. tidsskr. III 40 over familien Krabbe blev gen.-lt. Christopher Fredrik von Ingenhaeff, som var fød 1697 og døde 27 febr. 1781, og som vel maa være den samme som ovennævnte F. C. v. I., uagtet initialerne staar i omvendt orden, gift 13 dec. 1729 med Mette Margrethe Krabbe, fød 14 maj 1704, død 7 og begr. 15 april 1775 i Fredericia. Det sidste synes rimeligst, da Sundts ældste datter ogsaa hed Mette Margrethe. Hages opgift *Øllegaard* maa bero paa en forveksling med en ældre general (Johan?) Ingenhaeff, som var død før 21 marts 1747 (Pers.-hist. tidsskr. 2den række I 135 og 139, hvoraf dog sees, at hans hustru heed *Øllegaard Rantzov*). — Allerede mange aar før mandens arrest levede fru Sundt adskilt fra ham og boede med sine børn hos sin fader i Fredericia, hvorfra hun 17 okt. 1775 skriver til general-auditøren, at hun intet af hans ejendom havde hos sig, „thi da jeg med mine Børn tog fra min Mand for hos mine Forældre at opholde os, holdte min sl. Mand Auction i Rendsborg over alt vort Eiende, saa at jeg og mine Børn ei beholdt synderlig tilbage. Siden den Tid har jeg været nødsaget at gjøre Gjæld, af den Aarsag, at min sl. Mand ikke betalte mig det, han aarlig til mig og Børns Underholdning havde forskrevet sig at betale, men af samme Pension en hel Qvartal tilgode foruden den han kvartaliter har ladet staae til Rest, da han istedetfor 110 Rgd. kvart. ei har betalt mig mere end 75 Rgd., der har forarsaget, at jeg for at soutinere mig og mine Børn, kvartaliter har maattet gjort en betydelig Gjæld, som jeg nu ved hans Død vil komme til at afbetale med min Pension af Enkekassen, der for mig

bliver besværlig og fast umuligt.“ — Efter al sandsynlighed er det denne skilsmisse mellem egtefolkene og mandens arrest, som har dannet grundlaget for en familjefortælling, der er nedskriveren af disse blade meddelt af hans farbroder J. L. Sundt (l.-nr. 41), som igjen havde den fra sin fader. En slegtning af sidstnævnte ved navn Sundt og officer sad arresteret i et fængsel, som var indrettet over en nu nedreven port for indgangen til Akershus ved enden af Kirkegaden, fordi han havde forgrebet sig paa en ham anbetroet offentlig kasse. Hans hustru havde en elsker, hvem manden ansaa som sin ven, og som, angivende en øieblikkelig pengeknibe, faar af Sundt laant et større beløb af den offentlige kasse, hvorpaa han angiver ham for kasse-mangel, Sundt taber embede og frihed, og konen faar skilsmisse. Men navne og nærmere omstændigheder havde meddeleeren aldrig villet oplyse om. — Rimeligvis er det disse ulykkelige forhold, som er grunden til at sønnen, C. U. v. S. (l.-nr. 29) aldrig har villet indlade sig paa synderlige meddelelser om sin familje. Han nævner sin farfader, gen.-lt. M. Sundt (l.-nr. 14), sin onkel, gen. maj., senere gen.-lt. Fredrik v. Numsen (omtalt under l.-nr. 29), og et enkelt sted (Pers.-hist. tidsskr. IV 152) ogsaa sin fader som død i ung alder, hvilket er fejlagtigt, da han blev omtrent $55\frac{3}{4}$ aar; men i sine breve besvarer han opfordringer til at give familjemeddelelser kun dermed, at han intet ved, hvilket jo ogsaa er ganske rimeligt, da han efter syvaarsalderen ikke saa sin fader. Om tiden for skilsmissen vides ikke andet, end hvad der kan sluttes deraf, at det yngste barn fødtes i 1767.

C. U. v. Sundt og B. R. v. Ingenhaeff havde 6 børn (l.-nr. 24—27, 29, 32), de ældste maaske fødte i Asminderød, men ialfald de 2 yngste (kanske alle) i Rendsborg.

24. V. 1. **Mette Margrethe Krabbe Sundt**, fød 1757, død 13 febr. 1818; hun nævnes 1778—91 som konventualinde med expectance i Estvadgaard kloster. Altsaa formentlig ugift.
25. V. 2. **Øllegaard Micheline Thomasine Sundt** („Thomy“), fød 1759, død 13 okt. 1829. Hun skildres af Hage (som kalder hende „Tonny“) som en smuk, klog og myndig matrone.

Gift med *Severin Warthoe*, fød paa Roest mølle i Grim-

strup sogn ved Varde 1774, døbt 18 sept. s. a., student fra Ribe skole 1791 med laud., tog 1792 den filologisk-filosofiske examen med udmerkelse og blev 16 okt. 1794 cand. theol. med laud., aflagde 6 dec. s. a. den homiletiske og 2 febr. 1800 den kateketiske prøve, den første med laud. og den anden med laud. & quidem egregie. Han var derefter huslærer hos baron Løvenskiold, blev 18 april 1800 sogneprest til Nørre Jernløse og Qvandløse i Sjælland, ordineret 25 april s. a., sogneprest til Rakløv ved Kallundborg 30 april 1813, amtsprovst¹⁾ i Holbæk amt 18 april 1817, men nedlagde provsteembedet i 4 hereder 1824, hvorimod han vedblev som provst i Arts og Løve hereder til sin død 2 sept. 1829. — Han var søn af kammerraad og fogd i Skads, Gjerding og Malt hereder Hans Sørensen Warthoe, fød 1731, død 1800, og Bodil Lisbeth Henriksdatter Bjerum, fød 1747, gift 1771, død 1800.

Ingen børn.

- V. 3. **Margrethe Fredrike Sophia Sundt**, fød 176*, skal være 26. død ugift, men have været forlovet med Warthoe, der senere blev gift med hendes søster.
- V. 4. **Christopher Fredrik Ingenhaeff von Sundt**, fød 16 sept. 27. 1764, ritmester ved tyske dragoners standkvarter i Randers. Gift med *Helene Margarethe von Saldern*, fød i Haderslev 17 dec. 1767, datter af oberstløjtnant Fredrik von Saldern, fød 9 dec. 1707, død 3 febr. 1775, og Charlotte Helene Ployart, fød i Kjøbenhavn 11 maj 1732, datter af Schoutbynacht Conrad Ployart og Fredrike Louise Oxien. Sundt skal have været en ualmindelig smuk mand, og Hage skriver, han har hørt en fortælling, om at den bekjendte, ved det danske hof under Struensees ministerium indflydelsesrige generalinde Gæhler blev forelsket og stod i utilladeligt forhold til ham, at dette gav anledning til splid mellem Sundt og hans hustru, at han skal have følt sig ulykkelig og begyndt at blive drikfældig. Under en strid med hende, mens hun havde deres

¹⁾ I 1806—22 havde man i Danmark „amtsprovster for kraftigere at fremme skolevæsenet.“ (Kurtz kirkehist., dansk overs. ved Petersen, Kbh. 1879, s. 602.)

spæde barn paa armen, slog han efter hende med en stok, men var saa ulykkelig at drebe barnet. Han flygtede, og man har siden intet hørt om ham. Hun antog sit pigenavn og levede mange aar under navn af „fru v. Saldern“ i Holsten eller Slesvig. — Men er der noget i denne fortælling, maa det ialfald have været, efterat General Gæhler og hustru ved palatsrevolutionen natten mellem 16 og 17 januar 1772 blev fjernede fra hoffet; thi da var Sundt kun $7\frac{1}{3}$ aar gammel. Hun var fød Ahlefeldt 1747, blev ved denne lejlighed arresteret med sin mand, men de tog senere bopæl i Vejle, hvor Gæhler døde 1783, hvorpaa enken giftede sig 1792 med general grev Goltz og døde brudenatten. — Hun var altsaa ved sin død 45 aar gammel og Sundt dengang 28, saa at omtalte forhold jo nok er muligt, om end ikke meget sandsynligt. Men separeret blev Sundt ialfald.

C. F. I. v. Sundt og H. M. v. Saldern havde altsaa formentlig kun:

28. VI. Et barn, død spæd.
29. V. 5. **Christian Ulrik v. Sundt**, fød 21 marts 1766 i Rendsborg, kom i spæd alder med sin fader (forældre?) til Norge, formodentlig Kristianssand, hvor han var til sit fyldte 7de aar, da han i slutningen af 1773 blev sendt til landkadet-akademiet i Kjøbenhavn, hvorfra han i 1783 blev officer ved det falsterske (senere kaldt 3dje jyske) infanteriregiment i Aalborg. Her tjente han under general, ridder af elefanten A. v. Moltke til april 1785, da han ifølge en forandret arméplan blev forsat til de annekterede kompanier af kronprinsens (der senere kaldtes kongens eget) regiment under oberst v. Roepstorff, der ansaa hans fader som sin velgjører, og efter hvis anbefaling kronprinsen brugte Sundt som adjutant i exercertiden 1786 og følgende aar indtil hans afrejse til Rusland. I 1785 var han bleven virkelig sekondløjtnant i regimentet, i slutningen af 1786 fændrik i livgarden tilfods „den kgl. livvagt“, senere sekond-løjtnant i samme, afgik med kgl. tilladelse i begyndelsen af 1788 med sin onkel,

gen.-maj., senere gen.-lt. Fredrik v. Numsen¹), da krigen var udbrudt mellem Sverige og Rusland, til St. Petersburg. Her synes der at være opstaaet et spændt forhold mellem nevø og onkel, der ved afrejsen havde lovet at antage ham som adjutant eller faa ham anbragt i højere grad end løjtnant. Men ingen af delene skede. Der tales om uforskyldt skinsyge, brudte løfter, at Sundt vilde gaa sin egen vej osv. Nok er det, Sundt blev kun ansat som løjtnant og rejste alene til hæren, som stod under general grev Mussin Puschkins overkommando i Viborg, derfra blev han afsendt til det fremrykkede armékorps under gen.-lt. v. Michelson ved Vilmanstrand (eller Fredrikshamn?) og af denne efter eget ønske ansat ved Essens grenader-bataljon. I 1788 øvedes ingen fiendtligheder, fordi de svenske officerer gjorde mytteri mod Gustav den 3dje; bataljonen laa vinteren over ved den svenske grænse, Sundt i Wirmuth Jocki hos en landmaaler Strahl, „i hvis velvillige og fortræffelige familjes selskab og med læsning og tjenstforretninger han her tilbragte vinteren“. I marts 1789 blev han beordret til oberst v. Säkels (Jäkels?) kommando ved Kymmenefloden, hvor det blev ham overdraget at nedbryde en vandmølle og dæmning ved landsbyen Siakomsky (Siakofsky?) og anlægge et brohoved med fire kanoner for at forsvare overgangen med fire kompanier, hvilket hverv han udførte til oberstens særdeles tilfredshed, og anlagde en redan for

¹ Numsen var formodentlig fætter af Sundts moder. Slegtskabet er kanske saaledes:

Johan von Inghenhaeff,
gen.-maj., † før $\frac{21}{8}$ 1747, gift med *Øllegaard Rantzov.*

Fredrik Christopher v. I.,
gen.-lt., f. 1697, † 1781, gift med
Mette Margrethe Krabbe.

Margrethe Marie Thomasine v. I.,
f. 1705, † 1776, gift 1725 med
Michael Numsen, gen.-lt., f. 1686,
† 1757.

Benedikte Rudolphine v. I.,
f. 1735, † 1803, gift med oberst
C. U. v. Sundt, f. 1720, † 1775.

Fredrik v. Numsen,
kammerherre, gen.-lt., f. 1737,
† 1802.

C. U. v. Sundt,
gen.-lt., f. 1766, † 1849.

Men denne stamtavle er blot en formodning. Kfr. Lengnicks stamtavle over Numsen.

fodfolk til beskyttelse af et vadested, alt under fiendens ild fra den anden side af elven. Efter dette fik han tilladelse at følge Michelson ved angrebet paa svensk Finland, var tilstede ved affæren ved Pardakowsky, ved St. Christine og det betydelige slag ved Parosalmy (Poroselmi?) 2 juni 1789, hvor kong Gustav selv og under ham general (senere feltmarechal) v. Stedingk kommanderede. Sundt fik lov at være med i stormen paa to svenske batterier ved landevejen til St. Michel og var allerede kommen lige under det ene, da han i en rædsom kartætsche-ild blev haardt saaret i underlivet. Russernes angreb mislykkedes, Michelson maatte trække sig tilbage, og Sundt bragtes til lasarettet i Vilmanstrand, hvor Mussin Puschkin besøgte ham og med smigrende ytringer fortalte ham, at han var bleven kaptajn. Efter 4 ugers forløb blev han transporteret til Viborg, hvor han blev meget overrasket ved et besøg af Numsen, der igjen vilde have ham til sig. „Uanseet at Sundt godt kjendte generalens tænke- og handlemaade, fik dog hans ærgjerrighed overvegt over frygten,“ og han blev udnævnt til „du jour capitaine“ og ansat ved hans stab. Men snart blev der ny misfornøjelse. Under Numsens kommando maatte han med sit aabne og supurerende saar, der kun var 6 uger gammelt, gjøre forcerede kurer-ridt og bivaanede den for Russerne heldige træfning ved Stekfors (Høgfors?), synes overalt at have udmærket sig, men blev dog ikke nævnt i Numsens rapport. Krænket herover bad han om lov at afgaa til Mussin Puschkins hovedkvarter, hvor han blev meget gunstig modtaget, og forblev der i 4 uger. Imidlertid havde strabadserne forværret hans saar, og da vaabenstilstanden sluttedes, fik han lov at tilbringe vinteren i Danmark for at blive fuldstændig helbredet. Han rejste over St. Petersburg, hvor han af krigskollegiets vicepræsident grev Soltikoff blev forestillet for Katharina den 2den og fik løfte om befordring til major, naar han kom tilbage, fik ogsaa fortrinlige vidnesbyrd af det kejserlig-russiske ministerium og kom i decbr. 1789 til Helsingør og saa til Kjøbenhavn. Om vaaren vilde han tilbage til Rusland, hvor han havde saa gode udsigter til avancement, men kronprinsen negtede tilladelse, hvorimod Sundt 28 maj 1790 blev

kaptejn og kompanichef ved 2den sjælandske bataljons lette infanteri i citadellet, fik 1798 kompani ved samme bataljon, blev 1803 tjenstgjørende major ved bataljonen og marsjerede med den til Tønning, 1804 kommandør for bataljonen og fik befalingen over de i Tønning og omegn liggende tropper af forskellige vaabenarter. Bataljonen kaldtes siden „jydske skarpskytterkorps“ og fik en annekteret bataljon af 800 mand. Med dette korps udførte han flere marsjer i Holsten indtil 1807, kommanderede under Elbens blokade i Tønning, beordredes i 1807 ilsomt fra omegnen af Lübeck til Kjerteminde paa Fyen nordligst ved Storebelt for at komme Kjøbenhavn til undsætning, men fik der kontraordre at forblive i Kjerteminde. Senere kom han over Nyborg til Sjælland under gen.-maj. v. Ewalds kommando i omegnen af Hirschholm og kantonnerede under krigen paa forskellige steder i Sjælland og paa de andre øer. 1808 blev han oberst-løjtnant, fik 1812 overkommandoen paa Laaland, blev i febr. s. a. oberst af infanteriet og overtog 1814 kommandoen over 6 bataljoner i omegnen af Aarhus. For sit forhold under alt dette fik han tilkjendegivelse af kongens tilfredshed i særdeles smigrende udtryk, ligesom denne ogsaa senere ved forskellige lejligheder viste ham megen tillid. 1815 ridder af dannebrogsgordenens 4de klasse¹⁾, 1816 kommandør for danske (senere kaldt 1ste liv-) regiment, januar 1817 chef for samme, 16 maj 1824 dannebrogsmænd, 25 maj 1826 kommandør af dannebrog, 1 nov. 1828 generalmajor, 5 juni 1833 entlediget med vartpenge og fik samtidig generalløjtnants karakter.

Følgerne af sit saar i krigen 1789 synes han aldrig ganske at have forvundet; idetmindste tilskrev han selv dette, at han høsten 1823 blev meget sygelig. Da han syntes at finde lindring ved sterk bevægelse i fri luft, foretog han i 1824 fra april til oktober, med tornister paa nakken og en tjener til følge, en fodrejse gennem Nordtyskland til Bøhmen, hvor han opholdt sig i Marienbad fra 11 juni til 5 juli og benyttede badet og brønddrikningen, derfra tilbage gennem det sydlige og vestlige Tyskland. Ruten var Kjøbenhavn, Kiel, Hamborg, Berlin, Witten-

¹⁾ Pers.hist. tidsskr. IV 155 angiver 31 juni, som vel er trykfejl for juli.

berg, Dresden, Marienbad, Regensburg, Passau, Linz, Wien, München, Augsburg, Ulm, Stuttgart, Mannheim, Frankfurt, Kassel, Brunsvig, Hamborg, Kiel, Kjøbenhavn, og rejsen skal have beløbet sig til 338 danske mil. Denne rejse har han beskrevet i „Udtog af en Dagbog, skreven paa en Fod-Rejse“ osv., Kbh. 1827, dediceret til Fredrik den 6te. Bogen er temmelig kjedelig og vidner ikke om stor literær begavelse, blev ogsaa ublidt behandlet af recensenterne (Nemesis nr. 4). En siger, at bogen „neppe bragte litteraturen synderlig berigelse eller sin forfatter videre berømmelse,“ at den er „en temmelig tør fortegnelse over de vertshuse, hvor han havde taget ind undervejs, og det mileantal, han hver dag [havde marsjeret;“ en anden, at „han er meget nøjagtig, fortæller, hvor han tog ind, hvad han hver dag spiste og drak, hvad han betalte derfor, meddeler tillige interessante notitser om sin maves tilstand, men noget videre fyldigt indtryk af hans rejse-iagttagelser faar man ikke, og undertiden gjør han sig skyldig i ret morsomme fejltagelser“ osv. „Heller ikke vidner sproget om nogen videre kunstfærdig behandling, og den gamle herre kom overhoved til at høre meget ilde af samtidige kritikere for dette hans forsøg som forfatter“.

I 1829 gjorde han, 63 aar gammel, en ny fodrejse, denne gang gennem det vestlige Tyskland, Osnabrück, Münster, Düsseldorf, Köln, paa Rhin til Mainz, over Strasburg og Basel til Genf, derfra med diligencen til Lyon, laa i Sydfrankrig syg af heden i 14 dage, derfra over Bordeaux og Bayonne til Madrid til sin søn (l.-nr. 30), i hvis hus han opholdt sig i 4 uger. Han blev præsenteret for det diplomatiske korps og for rigets fornemste, som mødte ham med „en særdeles forekommende høflighed,“ ja i Escorial endog for Ferdinand den 7de og hoffet. I sept. rejste han fra Madrid til Paris, hvor han var i 14 dage, opholdt sig ogsaa flere dage i Bryssel, Haag, Amsterdam osv. og kom til Kjøbenhavn i novbr. Ogsaa over denne rejse udarbejdede han en beskrivelse, men den blev ikke trykt.

I 1832 begyndte hans helbred at aftage, hvorfor han søgte afsked. Derefter tilbragte han det meste af sine dage i Middelfart, hvor han havde kjøbt sig en smuk liden gaard, som han

indrettede komfortabelt for resten af sit liv. Rask og rørig til det sidste, skal han have spaseret 2 danske mil daglig, og man traf ham ofte tilfods flere mil fra hjemmet. Havde han ikke anledning dertil, saa fik han — fortælles der — en gymnastiklærer til at danse med sig, forat han ikke skulde miste lemernes smidighed. Da Middelfart under krigen blev bombarderet i maj 1848, flyttede den 82-aarige olding til sin datter og svigersøn, hos hvem han døde 9 febr. 1849 paa Frederiksberg efter faa timers sygdom af en pulsaaresvulst. *Med ham uddøde den danske gren af familien paa mandssiden.* Liget blev bisat i Frederiksbergs kirke, senere ført til Holmens kirke i Kjøbenhavn og endelig i 1850 til Fredericia. Her havde han i mange aar været beskjæftiget med at indrette sig en begravelse paa St. Michaelis kirkegaard ved kirkens søndre mur nær sin morfaders grav, med megen pragt og en udgift af henved 2000 rdl. Et par gange om ugen drog han over fra Middelfart til Fredericia for at have øje med opførelsen. Ligesaa omhyggelig havde han i sit testament anordnet ceremoniellet ved sin ligbegjængelse, som skulde foregaa med alle de hans militære grad tilkommende æresbevisninger. Dette skede dog, som sagt, først i 1850, men da ogsaa med al den militære honnør, han saa minutiøst havde forordnet.

Hans portræt ejes af hans datterdatter, grevinde Louise Schmettau, f. Hage. Ligeledes er der et billede af ham i ben eller voks, indfattet i en brosche og rimeligvis forfærdiget i Madrid; det ejes af kæmner Carl Sundt Levinsen i Sorø (under l.-nr. 32) og foræredes dennes moder ved Sundts hjemkomst fra Spanien.

Sundt var en stor ordensmand, meget husholderisk og efterlod sig en formue, som skal have været ganske anselig. At han ialfald havde god raad og ikke sparede, naar han vilde tilfredsstille et liebhaveri, sees f. e. af hans vidtløftige rejser, hans kostbare gravsted, nedennævnte legat, hans betydelige bibliothek, det saakaldte „rejseskrin“ (omtalt under l.-nr. 30) og andre kostbarheder, han anskaffede sig. At holde sønnen paa den diplomatiske bane, har sikkert ogsaa kostet ham meget. Denne formue havde han ganske vist selv opsparet; thi efter sine forældre

fik han intet, og at hans hustru bragte ham formue, er ikke bekjendt. — Han var en ejendommelig karakter, en blanding af godt og daarligt, snart grand seigneur, snart smaalig, nu luxuriøs og ødsel, nu økonomisk til det knebne. Med en agtverdigg stolthed og ærgjerrighed forbandt han en lidet priseligg forfængelighed. Hans breve viser, hvor han glædede sig ved titelen af excellence, der fulgte med hans grad som generalløjtnant. Tillægget „von“, som familien sjelden har brugt, glemte han ikke at sætte foran sit navn, og han dvælede gjerne ved sin farfaders ophøjelse i adelsstanden, ligesaa ved sine egne bedrifter, dem han dog ikke pralede af eller overdrev, og ved sine — forresten vistnok vel fortjente — udmerkelse. Hans svigersøn Hage (l.-nr. 31), med hvem han i mange aar stod paa en spændt fod ligesom ogsaa med sin datter, fordi hun mod hans ønske havde indgaaet dette ægteskab, hvorfor ogsaa Sundt skal have tænkt paa at gjøre hende arveløs, — denne Hage, som altsaa ikke kan forudsættes at have havt synderlig tilovers for svigerfaderen, hvilket ogsaa var tilfældet, han skildrer dog Sundt som en strengt redelig og retskaffen mand, meget hidsig, men med stor selvbeherskelse og med et særdeles smukt og mandigt ydre. At han har oprettet et legat paa 3000 rdl. for trængende pensionerede officerer, kunde tale til hans fordel, hvis man var sikker paa, at han ikke havde gjort dette i et anfald af vrede mod datter og svigersøn. Efter alt maa det være en overdreven haard og ubillig bedømmelse, naar der i Selmers Nekrologiske Samlinger siges: „Hvorledes det end forholder sig med hans ungdomsbedrifter i Rusland, hvor han virkelig synes, blot ved egne fortjenester og uden nogen protection eller forbindelse, at have været paa veje til hurtigt at svinge sig op til de højere grader, saa er det vist, at han ingenlunde stod i nogen særdeles anseelse, grundet enten paa virkelige militære fortjenester eller højere dannelse og kundskaber eller en i nogensomhelst henseende udmærket personlighed saalidet som paa karakterens fortrin. Han var en officer af den gamle skole, stivnet i de militære former, dem han satte den højeste pris paa og udentvivel kun med sans for disse. Forskjellige anekdoter om ham, som i en tidligere periode var i omløb, faldt for det meste

i det burleskes kategori.“ — En højst egen personlighed var han ialfald, derom vidner hans breve; Kjøbenhavnerne betragtede ham som en af sine kosteligste originaler, og som saadan omtales han ogsaa af J. Davidsen, „Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn“, hvor han skildres uden hadskhed og med mere sandhed end hos Selmer: „Naar man saa en gammel, temmelig høj mand af et strengt militært udseende i en tætsiddende uniformsfrakke eller ogsaa i en snever civil kjole (sommer og vinter), men altid med gamascher over skoene og med et stivt militært halsbind, fare med sterke skridt gennem Kjøbenhavns gader, saa vidste enhver, at det var gamle general S.“ (I bogen sættes ikke hans navn helt ud, men betegnes blot ved bogstavet S.) „Han var en sand typus paa en ældre tids militære, der i en streng haandheven af de foreskrevne reglementer med hensyn til soldatens ydre og holdning, uniformens indretning, dens knappen tilhøjre eller tilvenstre, kort sagt i den saakaldte gamaschetjeneste, fandt den sande militære esprit, det, hvorpaa en hærs tapperhed og slagfærdighed væsentlig beroede. Men general S. havde selv været en tapper mand,“ — — — osv. om hans færd i Rusland, hans fodrejser og forfatterskab. „Meget yndet af de menige, men frygtet af officererne, hvis mindste forsømmelse af tjenesten og tilsidesættelse af regulativernes strenge fordringer han ikke lod uænset. Han havde sin bolig paa hjørnet af Vimmelskaftet og Badstustræde med skilderhus og vagtpost udenfor. Soldaterne holdt meget af at gjøre vagt her; thi de kunde altid gjøre regning paa godt traktement. Undertiden lod han en skildvagt efter afløsningen deltage i sit maaltid ved samme bord, en ære, som han næsten aldrig viste de subalterne officerer. Han hang i klokkeslettet, han spiste, drak, spaserede, alt efter klokkeslet. Undertiden havde han store selskaber, men da var alt saa tarveligt og knapt, at det var et almindeligt ord, at naar man var ret sulten, saa havde man sikkert været til middag hos general S.¹⁾ Til hans særheder hørte det, at medens han førte

¹⁾ Bekjendt er den historie, som ikke findes hos Davidsen, at da han engang ved afskeden spurgte en af sine middagsgjester, naar han nu igjen vilde spise middag hos ham, fik han til svar: „Helst straks“.

et yderst økonomisk liv, satte han overordentlig megen pris paa at opnaa en luxuriøs begravelse“ — — — osv. som før nævnt. I samme bogs 2den del findes endvidere en tjenesteordre fra ham af 21 novbr. 1820: „Da regimentet har fundet det militær-anstandsvarende, at regiments-tamburen havde til sin øvrige paaklædning knebelsbart og fipskjæg, samt at regimentets nuværende regiments-tambur ikke har af naturen sligt af størrelse, som synes at stemme med hensigten, anskaffede regimentet paasættende knebelsbart med tilhørende fipskjæg, som det befalede reg.-tamb. at bruge vagt-, søn-, hellig- og andre tjenst- og fest-dage, og paasætte samme med husblas opløst i vand. Men dog har reg.-tamb. idag tilladt sig — skjønt det befalede — at møde til vagtparaden uden at paasætte skjæg og saadant under paaskud, at det daarlige vejr ikke tillod skjægget at sidde fast paa huden, saa befales reg.-tamb., at han møder daglig, indtil videre, lig de andre sergenter ved reg.-parolen og har det ham leverede knebelsbart og fipskjæg paasat; thi det tjener ham til efterretning, at udebliver han, straffes han alvorligen, saa regim. ikke vil, at quakleri eller umilitær tænkemaade skal indsnge sig.“ — Med denne ordre fulgte brev fra S. til reg.-adjutant H. saaydende: „De ville behage strax at dictere denne tjenstordre og dermed tilkjendegive reg.-tamb., at han skal bære barterne, uanseet gadedrengenes avind, da det er tjenstmæssigt.“ — I et privat brev til meddeleren tilføjer Davidsen nogle notitser, f. e. at han levede i stor uenighed med sin kone, og at det undertiden skal være kommet til haandgribeligheder; at han var meget rank og militærisk stiv, at han undertiden (i modsætning til det sedvanlige) gav meget flotte gilder, og at han ikke var nogen kvindehader, men havde sine diverse smaa amouretter.

Som sin fader og sin ældre broder var han ulykkelig i sit ægteskab; som disse blev ogsaa han skilt fra sin hustru, mod hvem hans forhold neppe var i alle dele rosverdigt; ikke heller mod hans datter. Men naar alt, hvad man ved om ham, lægges sammen, bliver han unegtelig en interessant personlighed.

(Erslevs forf.-lex. Autobiografi i Pers.-hist. tidsskr. IV 151 —55. Østs materialier osv. nr. 83, 1836. C. U. v. Sundts fod-

rejse, Kbh. 1827. Selmers nekrologiske samlinger I 508—15. Davidsen „Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn“, I 352—54, II 390. L. Daae i (norsk) Hist. tidsskr. 2 række 4 bind, ogsaa særtryk s. 76—77. Endelig Sundts egne breve og andres skriftlige og mundtlige meddelelser.)

Gift i Gamtofte kirke pr. Aarup i Fyen, nær Assens (ikke *Gjentofte*) „uden foregaaende trolovelse og lysning efter kgl. allernaadigst bevilling“ 19 aug. 1798 med *Sofie Louise von Bülow* paa Brahesborg, fød paa hovedgaarden Laage i Sindbjerg sogn ved Vejle; den kjøbtes af hendes fader ved auktion i 1767, men er nu bondegaard. Hun var fød 14 dec. 1772, døbt 26 janr. 1773, separeret 1810, død 4 eller 9 aug. 1812 i Odense, bisat i St. Knuds kirke smst. 15 aug. kl. 7 morgten for derefter at flyttes til Wedellsborg; hendes alder angives i kirkebogen til 38 aar. — Hun var datter af *Chr. Fred. von Bülow*, kaptejn og ridder af en polsk orden, ejer af godset Laage, siden af Annerup gaard i Fyen, død som toldinspektør i Assens, — og Barbara Høegh. — S. L. v. Bülow var søster af gen.-lt. og general-adjutant F. C. v. B. af den tyske adelige slegt af dette navn. Enkefru admiralinde, fhv. statsfrue Louise Møller (fød de Tuxen, død i Kristiania 10 febr. 1883, 89½ aar gammel), har fortalt, at hun ejede en dagbog, ført af denne fru Sundt og indeholdende beklagelser over hendes ægteskabelige forhold, hvilken admiralinden lovede at forære familjen. Dette er dog ikke skeet, og efter hendes død var bogen ikke at finde.

C. U. v. Sundt og S. L. v. Bülow havde 2 børn:

- VI. 1. **Carl Ernst v. Sundt**, fød i Kjøbenhavns kastel 19 okt. 1799, kandidatus juris, kammerjunker, dansk chargé d'affaires ved det spanske hof. Da faderen besøgte Madrid 1829, skrives det, at glæden over gjensynet blev „højlig nedtrykt, ved af hans Aasyn og Ansigts-Farve at skue: hvorlunde Climatet havde nedbrudt hans Helbred, og at en for Fader-Hjertet sørgelig Begivenhed bebudedes“. I Madrid døde han 28 marts 1830 (eller 1831?), formodentlig ogsaa begravet der. Ugift. — For ham var det, at faderen lod gjøre et saakaldt „rejseskrin“, et meget kostbart stykke, som

indeholder alt, hvad en gentleman havde brug for til toiletet og taflet, skrivesager, apothek osv., naar han i de dage foretog en rejse. Det er af mahogni, med messingbeslag og med sønnens initialer C. E. S. paa laaget. Det indeholder en mængde gjenstande af guld, sølv, porcellæn, glas m. m. og har indvendig en indskrift i messing om dets bestemmelse, bl. a. at det bestandig skal bevares i familien. Om det nogensinde har været i sønnens eje, vides ikke. Faderen indsatte sognepræst C. U. Sundt (l.-nr. 61), fordi han var opkaldt efter hans fader, til arving af det, mod at denne maatte love, at hvis han fik flere sønner end den, som allerede da var født, skulde han døbes „Carl Ernst“ og arve skrinet. Da det efter ejerens død skulde sendes til Norge, blev det for arveafgiftens skyld takseret og dets verdi sat til 1000 rbdl. dansk. Sogneprest Sundt fik ikke flere børn, og efter hans død arvedes det derfor af hans eneste søn (l.-nr. 62). Denne lod det istandsætte, da generalen havde daglig brugt det, saa at det med tiden var kommet i ustand og blevet slidt. Det blev oppudset, manglende gjenstande anskaffede, udslidte erstattede med ny, og enkelte tilføjede, som havde tilhørt familien og derfor var interessante at bevare. En fortegnelse derover findes i skrinet. Nu er det i skibsreder M. A. Sundts besiddelse (l.-nr. 47.)

31. VI. 2. **Christiane Caroline Erike Sundt**, fød i Kjøbenhavns kastel 13 maj 1802, død i Pedersborg ved Sorø 12 febr. 1857, begravet der. Gift 10 okt. 1822 med *Johannes Philip Hage*, da løjtnant, fød 18 okt. 1796 paa St. Croix i Vestindien, student i Kjøbenhavn 1815, ansat som løjtnant ved de danske vestindiske tropper, forsat til sjælandske lansenerregiment 1820, regimentskvartermester ved daværende 1ste livregiment tilfods og overkrigskommissær 1830, entlediget efter ansøgning i naade og med pensjon 1835, ejer af Pedersborg ved Sorø og af — ialfald boede han okt. 1861 paa — Lundforlund gaard ved Slagelse, død 23 april 1863, begravet paa Pedersborg kirkegaard, søn af Jens Friedenreich Hage, fød 6 okt. 1752, død 1831, kommerce-intendant og

justitsraad, — og hans første hustru Gertrud Heitmann, f. 29 dec. 1766, gift 26 okt. 1783, død 1 marts 1801. — 5 børn. (J. Vahl, Slægtetog over afk. af C. Nielsen, nr. 6455—6467.)

- V. 6. **Carl Mathildus v. Sundt** (broder af l.-nr. 24—27, 29), 32.
fød 1767 i Rendsborg, død i Fredericia 6 april 1840 som afskediget oberstløjtnant ved fyenske infanteri-regiment, begravet smst. paa Trinitatis kirkegaard 13 s. m., 72 aar gammel. Han omtales allerede i 1831 af sin broder som „yderst svagelig“.

Gift med *Sophie Frederike de Trappeaud*, fød 1772, død 1841 eller 1838, datter af oberst-løjtnant Johan Christian de Trappeaud, død 26 juli 1783, og Anna Charisius, fød 5 maj 1741, død 27 april 1798. Ikke børn.

Fru S. F. Sundt, f. de Tr., havde en broder Ulrich Adolph de Tr., toldinspektør i Skagen, fød 1771, død 1818, og en dattersøn af ham er Carl Sundt Levinsen, kæmner i Sorø.

- IV. 9. **Lovise Sundt**, (søster af l.-nr. 15—18, 20—23), fød paa 33.
Abildsø 8 april 1722, død i Kjøbenhavn 1724 hos sin moders forældre. Hendes fødsel kostede moderen livet.

Gen.-lt. M. Sundts 10 børn af 2det egteskab: (l.-nr. 34, 35, 37—39, 68—72.)

- IV. 10. Datter, dødfød 9 januar 1724 paa Abildsø. 34.

- IV. 11. **Johan Ludvig Sundt** til Evjegaard, fød paa Abildsø 35.
13 febr. 1726, døbt paa Akershus slot. Sekondløjtnant (fændrik) i 2det søndenfjeldske dragonregiment 13 novbr. 1740 og virkelig saadan ved livregim. 5 marts 1749, kaptejn i oberst Lützows regiment 17 maj 1752, major 27 januar 1762. Chefen for 2det søndenfjeldske nationale dragonregiment C. v. Wilster anfører i sin konduiteliste, dat. Moss 10 marts 1764: „Capitaine mit Majors Character: Johan Ludvig v. Sund (sic) 38 Jahr alt, 24 Jahr gedient. Der Vater ist Gen.-lt. und Chef der Fortification gewesen. Normann. Ein Mann von anständiger (!) Eigenschaften und Meriten, führet eine sittsame edelmüthige Conduite, ist auf-

merksom und actif im Dienste, hat Gelegenheit gehabt sich in der Fortification zu üben, wesfalls er mehr den(!) einer Gelegenheit nützlich employeret und distinguiert werden kan(!).“ — (Meddelt af C. J. Anker.) Oberstløjtnant af kavalleriet 21 okt. 1774, oberst 22 okt. 1783, chef for smaalenske dragonregiment 12 okt. 1787. Han deltog i felttoget i Sverige 1788 under prins Carl af Hessens ledelse og i træfningerne ved Wetlanda bro og ved Qvistrum 29 sept. s. a. som chef for de 4 eskadroner smaalenske husarer i gen.-maj. von Dührings norske feltkavalleribrigade. Da han kort efter, 22 okt. s. a., fik afsked, endnu ikke 63 aar gammel, kunde man formode, at han i dette korte felttog havde givet grund til anke, om han ikke samtidig var bleven generalmajor og havde faaet 800 rdl. i pensjon, hvoraf synes, at saa ikke kan have været tilfælde. Han er neppe bleven saaret, hvilket isaafald vilde være omtalt, men meget rimeligt er det, at han som saa mange andre efter dette felttog har paadraget sig en sygdom paa grund af kulden, de elendige veje, den mangelfulde forplejning og den overordentlig anstrengende tjeneste. — Sin store ejendom Evje, som han i 1760 havde overtaget efter sin moders død, synes han at have drevet med megen iver, kraft og dygtighed. I Ove Mallings „Store og gode Handler“ siges: „Oberstlieutenant Sundt paa Herregaarden Evje har, uden dertil at bruge Bønderne, optaget af raa og stenig Mark Sædeland til 114 Tønder Udsæd, opsat over 1300 Favne Stengjerder, gennemgravet store Moradser og fredet Skoven, som for nogle aar siden var udhugget, saaledes, at heri endnu kan hugges Saug- og Bygningstømmer“. — Og traditionen i Rygge omtaler ham ogsaa som en særdeles indsigtfuld gaardbruger. Men aaret før sin død solgte han godset i 1792. I familien er det en bekjendt sag, at en 22aarig mand, som han kjendte, fik ham Evje svigagtig fravendt i et muntert selskab, idet der ligesom for spøg afsluttedes en handel. For den ubetydelige sum 21,500 rdl. overdroges godset til den ny ejer. Det fortælles, maaske med overdrivelse, at det skal have udgjort en tredjedel af Rygge¹⁾, og indbefattede foruden hoved-

¹⁾ Kanske rettere: med udenbygds ejendomme *saameget* som tredjedelen af Rygge.

gaarden 17 underliggende gaarde; ogsaa ejendomme i andre prestegjeld hørte under det, som Røstad i Raade, Dillingøen i Vansø o. fl. — Senere har godset stadig skiftet ejere. Efterat forhen bondegodset eller lejlændingsgaardene var frasolgte og splittede paa forskjellige hænder, solgtes hovedgaardene omkring 1850 for 15000 spd., og i 1866 for 25000 spd. Den forhen store gamle enetages træbygning er nu adskillig forandret, en fløj nedrevet, familjeportræterne forsvundne, formodentlig ødelagte, hundene og alleerne tildels nedhugne, — det hele frembyder nu et sørgeligt syn. — Sundt ærgrede sig højlig over dette saakaldte salg og flyttede med sine to ugifte søstre (l.-nr. 69 og 71) til Moss, hvor han døde af slag 22 sept. 1793, begravet paa Rygge kirkegaard 30 sept. 1793, samme plads, hvor senere sogneprest C. U. Sundt (l.-nr. 61) blev begravet. I begyndelsen af 50aarene var endda det nederste af hans gravsten bevaret med ordene — — — — „Februar Døden os alt den 22 September 1793 uventet for Venner ikke uformodentlig for ham selv. Døden kan aldrig overrumple Dyden. Sandhed taler dette hans Eftermæle: Her hviler en usminket Christen, en stræbsom Borger, en kjæk Soldat, en trofast Menneskeven. Til taknemmelig Erindring er denne Steen lagt af M. A. Sundt“. (Hans brodersøn og plejesøn, l.-nr. 40). Der kjendes intet portræt af ham. Et gammelt feltskrivertøj af skildpadde, som har tilhørt ham, er indlagt i det (l.-nr. 30) omtalte „rejseskrin“. Han skjenkede, uvist naar, 50 rdl. til fattigkassen (i Rygge?). (Nicolaysen, Norske stift.) Hans kommandostav, betrukket med sort fløj og forsynet med sølvholker, opbevares i Rygge kirke, men blev, da man forsømte at tage den ud, liggende over kordøren i en hvælving og saaledes altfor godt bevaret, da denne hvælving i slutningen af 50aarene gjenmuredes.¹⁾ — Endel militære verker, som havde tilhørt ham, blev i 1871 af nærværende meddeler forærede til den norske krigsskoles bibliothek.

Sundt var ugift, men havde en kjærlighedsroman, saa sælsom, ja i sine detaljer næsten ubegribelig, at man skulde tro,

¹⁾ Efterat ovenstaaende var skrevet, er hvælvingen igjen aabnet og undersøgt, men kommandostaven var forsvunden; maaske borttagen af de arbejdere, som gjenmurede hvælvingen, for sølvholkerens skyld.

den var en af de sedvanlige upaalidelige familjesagn, om ikke kirkebøger, skifteprotokoller, aktstykker i rigsarkivet, en levende erindring hos folk i Rygge og opkaldte lokaliteter altfor tvingende vidnede om dens sandhed. Han var forlovet med eneste arving til et stort gods og havde allerede faaet et (eller to) børn med hende, da hun svanger med det andet (eller tredje) blev af forældrene tvungen til at egte en fætter, for at ikke godset skulde komme ud af familien.

Hendes ældste barn var:

36. V. **Fredrik**, fød 1763, døbt 6 juni. Efter kgl. resol. skulde han „andsees som Egte-født“. Hans fader skal med megen omhyggelighed have sørget for hans uddannelse. Han blev konfirmeret i Rygge 14 maj 1778, rejste bort, og hans senere skjebne er ubekjendt. Et sagn fortæller, at han rejste til de danske besiddelser i Ostindien; et andet, at han gik til armeen eller blev sømand og for i handelsfart, hengav sig til drik og døde i ung alder; et tredje, at han, omtrent 20 aar gammel, uventet kom til Larkollen med et fartøj og besøgte sin fader paa Evje, at denne da forsynede ham godt med penge, (formodentlig som hans verge udbetalte ham hans mødrearnv) og fik ham straks afsted igjen, forat ikke gamle ubehagelige minder igjen skulde kaldes tillive, og af hensyn til sin forrige elskerindes familie, hvorefter sønnen efter bestemt paalæg af faderen aldrig senere viste sig. Det sidste af disse sagn er vel det paalideligste. Da han skulde ansees som egtefødt, arvede han efter sin moder, som døde i 1777, ved skifte af 8 januar 1778 et beløb af 6284 rdl. 2 m. 9 sk., og faderen skulde have vergemaal for ham som sin myndling; men ved skiftet efter faderen vides ikke arv udlagt til ham, og han maa altsaa i 1793 have været død. I 1796 efterlystes han under moderens familjenavn, men ingen melding indløb.

Men med Fredriks fødsel i 1763 var ikke forholdet mellem forældrene tilende; hun blev endnu engang svanger ved Sundt, (maaske to gange, herom er der forskjellige meninger). I kgl. reskr. af 28 okt. 1763 omtales hun som saadan, hvilket dog maaske kunde forstaaes om den tilstand, der allerede havde

faaet sin ende ved Fredriks fødsel fem maaneder før. Men ialfald faa uger efter sit egteskab 17 januar 1765 med sin paatvungne fætter fik hun en datter, som døbtes 22 febr. s. a. og fik familienavn efter moderens mand, og denne datter ansaaes og ansees endnu for at have været Sundts. Barnet døde i 1766 og moderen 1777.

- IV. 12. **Margaretha Catharina Sundt**, fød 11 marts 1727, 37.
rimeligvis paa Abildsø, da hun ikke findes i Rygge kirke-
bog; død samme aar.
- IV. 13. **Margaretha Catharina Sundt**, fød 7 maj 1728 paa 38.
Evje, døbt 8 maj i Rygge, døde „straks“, d. e. formentlig
19 juni; thi da har Rygge kirkebog: „Oberst Sundts barn
død“. Intet andet af hans børn kan være død da¹⁾.
- IV. 14. **Michael Wilhelm(-us) von Sundt**, fød 12 juni 1729 39.
paa Evje, døbt 15 s. m. i Rygge kirke. Det er rimeligvis
ham, som 7 april 1748 kaldes fyrverker Sundt og 30 dec.
s. a. fændrik Sundt (som fadder i Rygge). Løjtnant ved
generalmajor Rømelings regiment blev han rimeligvis efter
1 juli 1747 (pers.-hist. tidsskr. II 273—74), 4 sept. 1753
premierløjtnant i 2det vesterlenske infanteriregiment og kon-
duktør i fortifikations-etaten, 17 nov. 1754 premierløjtnant
ved fjælbergske kompani af 2det vesterlenske infanteri-
regiment med bibehold af stilling som konduktør, i hvilken
stilling han stadig opholdt sig i Kristiania og var saaledes
permitteret fra regimentet, blev 31 juli 1755 karakteriseret
oberkonduktør ved den norske fortifikation med rang som
kaptejn af infanteriet og 3 okt. 1759 virkelig ingeniørkaptejn
med rang som kaptejn i garden, karakteriseret major, død i
Kristiania 19 okt. s. a. kl. 7 aften meget pludselig, bisat
med sin 1ste hustru i ligkjeldereren under Akers kirke. Da
denne repareredes i 1852, blev kisterne nedgravede, men
disses plader forinden aftagne og bevares nu i rigsarkivet,

¹⁾ Man kunde ellers formode, at det var en erindringsfejl af faderen, naar han siger, at hun „døde straks“, og at han har forvekslet den første Margaretha Catharina med den anden; thi „straks“ passer neppe for saa længe som fra 7 maj til 19 juni.

ligesom ogsaa pladerne for hans første hustrus forældre. Hans plade har følgende indskrift: „Herunder hviler Den i Livet og Nu i Døden Salige Høy Edle og Welbyrdige *Michael Wilhelm von Sundt*, Kongel. Majest.^s Welbestalter Capitain af Fortificationen som er fød dend (aabent rum) Kam (sic) i Ægteskab førstegang med Welbaarne Frøken Christine Lackmands den 20¹) Septr 1757, Som ved Een Salig Død blev hanem fratagen den 14 Decembr: 1758, efterladende sig een Søn, Indtraade udi det andet Ægteskab med Welbaarne Frøken Anna Cathrina Petersens den 12 Octobr: 1759, og efter 7 Dages Ægteskab, gik udaf det timelige den 19 Octobr: 1759, Mens taler dog uden mæle, til sin høyst bedrøvede efterladte Mage og lieden. Søn Saaledes,²) Anna du dig ey maae Klage, | For mig døden Feldet har; | Ieg har nu langt bedre dage, | End da ieg i verden var. | Nu skal sygdom mig ey Kue; | Nu Kand ieg min Iesum skue; | Her skal ingen Sorg mig kle $\bar{m}$ e | Ingen tiid mig giøres lang. | Her med Liflig Engle Ste $\bar{m}$ e | Ieg nu siunger La $\bar{m}$ etz Sang | Ia min glæde har ey lige | Ingen Mund Kand den udsige. | Saa vil Ieg dig da befale | Med din Faderløse Søn | Til Gud, som Eder kan husvale, | Og bæst hører Eders bøn, | Søg til ham som Man og Fader, | Han da Eder ey forlader. — (Pers.-hist. tidsskr. I 61—62.)

Om Sundts korte liv vides kun lidet. Noget portræt af ham eller hans hustruer kjendes ikke. Han ejede og beboede den efter datidens forhold store, toetages grundmurede gaard, som da laa paa hjørnet af Prinsens og Nedre Voldgade ved toppen af Sverdfegerbakken og senere kaldtes Roverudgaarden efter en senere ejer, nu nr. 20 til Nedre Voldgade. En del af huset er nu nedrevet, og den gjenstaaende del er bleven sidegaard til det store, for nogle aar siden opførte hus nr. 26 B til Prinsensgade, hvilket bl. a. ogsaa indtager en del af Roverudgaardens forhenværende tomt og derved nu har faaet hjørnet til Prinsensgade. I den gaard boede ogsaa hans anden hustru som enke, den i Kristiania da velkjendte „Majorinde Sundt“ i en lang aarrække,

¹) Efter hustruens kisteplade og Stanges kirkebog var det 23 sept.

²) Verslinjerne er her i afskriften adskilte ved vertikalstreger.

vistnok lige til sin død. Desuden ejede Sundt lækken „Majorstuen“ ved Bogstadvejen, langt udenfor den daværende bygrænse. At den fik navn efter ham eller rettere efter hans stilling, har baade hans søn og hans enke ofte fortalt saavel til M. F. Sundt som til C. U. Sundt (l.-nr. 42 og 61), og det er saaledes fejlagtigt, naar „Skillings-Magazin“, som 19 nov. 1881 havde en afbildning af Majorstuen, i det følgende nr. siger, at den har navn efter en dansk major i 17de aarhundred istedetfor efter en *norsk* i 18de. Da der for endel aar siden gjordes en undersøgelse paa stedet, opdagedes ikke andre spor fra Sundts tid end tre skrøbelige vindueslemmer med lyshuller, udsagede paa to i form af et **S** og paa den tredje som et **M**.

(Kilder til disse sparsomme efterretninger om M. W. Sundt er hans faders og hans søns optegnelser, militærkalendere i rigsarkivet (meddelte af E. A. Thomle), Rygge kirkebog, mundtlige meddelelser af hans sønnesønner, Fru Dunkers „Gamle Dage“, Pers.-hist. tidsskr. I 61—62, B. Moes Pers.-hist.; denne gjør i Ny Række s. 302 dansk gen.-ltn. C. U. v. Sundt (l.-nr. 29) til en søn af M. W. Sundt, uagtet M. W. var død over 6 aar før C. U. fødtes).

Gift 1ste gang 23 sept. 1757 i Stange med *Kirstine Lachmann*, fød 22 nov. 1736 paa Grefsen i Aker ved Kristiania, døbt i Akershus slotsmenighed 27 s. m., død efter barselseng 14 dec. 1758 i Oslo, nedsat ved sin mand i Akers kirkes ligkjelder. Pladen paa hendes kiste har følgende indskrift af C. B. Tullin (Saml. skr. I, 287—88):

„Hvilken Storm i et Øyeblik! | Livets hav er som Verdens |
Orcaner følger paa havblikker | Haabet selv gjør misviisning paa
Livets farvand | og Havnen truer ogsaa med Skibbrud | det be-
viiser levningerne som hviler her. | af den i Livet | Høyædle og Vel-
baarne Frue | *Kirstine Lachman* | fød d: 22 Nov. 1736 | foreenet
i Ægteskab | d: 23 Septembr. 1757. | med | Velædle og Velbr:
Michael Wilhelm Sundt. | deres Kongl: Majest: Ober-Conducteur
ved den Norske fortification | og Capitain ved Infanteriet. | Hun
øvervandt Døden | da Hun Kiempede med den for at Vinde Livet | til
sin første og eeneste Søn | d: 1. Decembr: 1758. | men faldt uden
for Vallpladsen | 13ten Dage efter Sejeren | midt i Haabets Triumph-

Sang | Venlighed og Sagtmodighed | Fromhed og Kierlighed | med eet ord | alle Dyder | Sukkede ved dette fald | O hvorfor aad du Eva | “ (Pers.-hist. tidsskr. I, 62—63). — Hun var datter af Andreas Lachmann, fød 22 nov. 1685 paa Strømsø, etats-, justits-, cancelli- og assistentsraad; lagmand over Oplandene 1715, død 21 okt. 1752 paa Grefsen i Aker, — og hans 2den hustru Else Huitfeldt, fød 26 febr. 1703 paa Trondstad i Hurum, gift smst. 30 januar 1731, død paa Grefsen 22 marts 1743; begge bisatte i Akers kirke (Pers.-hist. tidsskr. I, 59—61). Hun var datter af den berømte Iver Huitfeldt.

Efter Andreas Lachmanns moder, enkefru L., der som enke boede ved Kristiania, har Lakkegaarden, som er aftegnet paa det ovf. s. 11 omtalte prospekt af Kristiania, og Lakkegaden faaet sit navn. Der boede hun til sin død 22 juni 1740. (Norske Stift. registr. s. 963). Efter A. Lachmann har vel ogsaa „Lachmannsfjeld“ sit navn; det ligger lige nord for Grefsenaaen og ret øst for sydenden af Maridalsvandet. — Om familjen Huitfeldt se pers.-tidsskr. IV 120, stamtavlen, og om familjen Lachmann Conradine Dunkers „Gamle Dage“ paa flere steder, registret.

Efter sin første hustrus død fik ingeniørkaptejn Sundt kgl. bevilling af 12 janr. 1759 til at hensidde i uskiftet bo, saalænge han blev ugift, samt til at skifte med samfrænder. I henhold hertil holdt han den 24 april 1759, da han skulde indgaa egteskab med frk. Petersen, skifte, hvorved hans eneste barn af 1ste egteskab Michael Andreas Sundt i mødrearv blev udlagt 1250 rdl. Efter hans død viste imidlertid hans bo sig saa misligt, at enken 20 sept. 1760 fragik arv og gjeld. Boet blev dødsdagen taget under skiftebehandling, der sluttede 24 marts 1762 og viste et betydeligt underskud.

Med Kirstine Lachmann havde M. W. Sundt en søn (I.-nr. 40).

Gift 2den gang i Kristiania (i Slotsmenigheden), viet paa dødslejet (som det siges) 12 okt. 1759 med *Anna Catharina Petersen*. Hun var fød i Norderhovs prestegjeld 1738, døbt 24 febr., død i Kristiania 5 april 1812, begravet 14 april, 74 aar gl. Dette gaadefulde giftermaal er velkjendt i familjen og omtales ogsaa i fru Dunkers „Gamle Dage“, hvor nogle fri fantasier er

tilsatte; men beveggrunden er ikke opklaret. Hensigten var maaske at skaffe sit barn en moder, maaske ogsaa, at rygten om vielsen „paa dødslejet“ er falskt, men at han *bagefter* pludselig er bleven syg og døde. Dog dette er alt kun gisninger. Vist er det, at hun var en kjærlig moder for sin stedsøn, og at denne i hendes broder (gen.-maj. Johan Daniel Fredrik Petersen, født 1757, død 1816, Ejdsvoldsmænd som repræsentant for søndenfjeldske infanteri-regiment) havde en kjær og jevnaldrende ven, saa at han for savnet af forældre, som han aldrig havde kjendt, og af søskend, som han aldrig havde havt, fandt en erstatning baade i sin kjærlige farbroder J. L. Sundt (l.-nr. 35) og i dette søskendpar. Deres forældre var Christian Petersen, stiftamtmand i Bergen 1768—72, død 1775, og Anna Larsdatter Ramus, datterdatter af Anna Kolbjørnsdatter. (Anker „Norske gen.-pers.“ s. 201—202. Fru Dunker „Gamle Dage“, fl. st., hvor ogsaa general Petersen omtales som skuespiller. B. Moes „Aktstykker til Fredr. IV's krigs.-hist.“ s. 23).

Major M. W. Sundt havde kun et barn, en søn af første egteskab:

V. **Michael Andreas Sundt**, *stamfader for alle nulevende Sundter af denne familje*. Han er født 1 eller 2 dec.¹⁾ 1758 paa Saxegaard i Oslo ved Kristiania (døbt i Oslo Hospitalskirke 7 dec. 1758). Da han endnu ikke aarsgammel var forældreløs, blev han taget i huset hos sin farbroder J. L. Sundt paa Evje (l.-nr. 35) og opdragen af ham og hans søstre. Han blev landkadet i Kjøbenhavn 1772, underofficer ved kadetakademiet 1777, sekondløjtnant ved aalborgske (som forhen kaldtes falsterske, senere 3dje jydsk) infanteriregiment 1779, premierløjtn. ved 1ste akershusiske infanteri-regiment 1786, kaptejn 1791, major 1808, oberstløjtnant 1813, medlem af den under krigen nedsatte norske kommissariats-kommisjon (Saml. t. d. n. Folks Spr. og Hist. IV 327, hvor hans dødsaar fejlagtigt sættes til 1816, ligesaa paa stamtavlen ved s. 342 og i Pers.-hist. tidsskr. I 62). Død af brystsyge i Kristiania 1 okt. 1815, begravet 11 okt. paa Kristkirkegaard nær porten mod

¹⁾ Han selv og hans gravplade siger 2 dec., paa hans moders kisteplade staar 1. dec. (se ovf. s. 77).

Akersgaden, hvor hans og hans hustrus gravplader af jern endnu ligger, men nu adskilte ved en mellemliggende fremmed grav. Paa hans plade staar: „Salige ere de døde, som døe i Herren. Joh. Aab. 14,13. Herunder hviler de jordiske Levninger af Oberstlieutenant Michael Andreas Sundt, født den 2den December 1758, død den 1ste October 1815. O Død, hvor er din Braad, | Den mistet har sin Ød | O Grav, hvor er din Seier | Et evigt Liv jeg eier. | I tabte med Vanære | Guds Navn velsignet være.“ — Som gift synes han først at have boet en kort tid hos svigerforældrene paa Valde; ialfald boede hans hustru der og fik der sit første barn; fra 1794 eller 95 til 1797 eller 98 i Kristiania, i 1798—1801 og maaske længere i Moss i en (ham tilhørende?) gaard i Storgaden, som senere ejedes af grosserer, stortingsmand Fredrik Holst og nu har givet plads for et nyt hus, der ejes af enken; derefter i Drammen i et hus paa Strømsø, som senere tilhørte frk. Bente Holst, søster af statsraaden, og tilsidst atter i Kristiania, hvor han ejede og beboede det hus i Øvre Slotsgade (da nr. 251, nu nr. 2), som efter hans og kort før hans hustrus død købtes af professor medicinæ M. Skjelderup. Skjødet er af 16 janr. 1816, kjøbesummen 8000 rdl. sølv. Huset er afbildet i sin gamle skikkelse i „Illustr. Nyhedsbl.“ for 2 dec. 1860, men er nu meget forandret og paabygget. — Han skal have været af et meget strengt og alvorligt væsen, en fin verdensmand, en sparsommelig og paapasselig husholder og herre i sit hus. Det meste af den ikke ubetydelige formue, han havde arvet efter sin farbroder og plejefader, tabte han ved penge-reduktionen (forordning af 5 januar 1813). Silhouetportræter af ham og hans hustru ejes af nærværende meddeler, som i 1882 forærede hans sabel til artillerimuseet paa Akershus. (Efter hans egne optegnelser og hans sønners mundtlige meddelelser).

Gift paa gaarden Valde i Sandesogn mellem Drammen og Holmestrand 14 dec. 1793 med *Catharine Winge Grüner*, fød smst. 15 aug. 1768, døbt 22 aug. s. a., skal være smittet af mandens brystsyege og døde ialfald inden et halvt aar efter denne, i Kristiania 10 marts 1816, begravet 22 s. m. ved sin mands side. Indskriften paa gravpladen lyder: „Salige ere de døde, som

døe i Herren. Joh. Aab. 14,13. Herunder hviler de jordiske Levninger af Frue Oberstlieutenantinde Catharine Winge Sundt født Grüner født den 15 August 1768 død den 10 marts 1816. Thi frygte vi ei Død | Ei Gravens mørke Skjød | Vort Støv vil Jesus vække | Og kjærligen bedække | Med Himmelglands og Ære | Guds Navn velsignet være.“ — Ved sin død efterlod hun en beholden formue af 4868 rdl. 8 sk. sølv, hvoraf hver af de 3 sønner erholdt i broderarv 1390 rdl. 105 sk., og datteren 695 rdl. 52 sk. Boet ejede løkken Sølyst under gaarden Bestum ved Tyskestranden. Skiftet blev sluttet 28 marts 1816. — Hun skildres som en overmaade from, blid og kjærlig kvinde og var datter af Fredrik Grüner, fød paa Valde, (hvor han ogsaa boede til sin død,) 28 okt. 1728, officer 1749, kaptejn 1755, major 1774, oberstløjtnant ved 2det akershusiske infanteriregiment 1788, obersts karakter 1793, død 1 maj 1797 som karakteriseret generalmajor. (Anker, Norske gen.-pers. s. 102—3. Samll. t. d. n. Folks Spr. og Hist. IV 287—342. Slegtregister over fam. Grüner, 1867; patent), — og første hustru Susanne Christiane Blom, fød 13 aug. 1748 i Holmsbo, gift i Hurum 4 nov. 1767, død 4 juli 1773, faster til Ejdsvoldsmanden amtmand G. P. Blom. (Pers.-hist. tidsskr. IV, 2den stamtavle over fam. Blom).

M. A. Sundt og C. W. Grüner havde 4 børn (l.-nr. 41, 42, 61, 67).

VI. 1. **Johan Ludvig Sundt**, (saa kaldet „til en erkjendtlig 41.
Erindring om min afdøde Velgjører og Farbroder“ siger faderen), fød paa Valde 25 marts 1794, døbt 2 april s. a., for tilsøs og var paa vidtløftige og langvarige rejser. Da han engang efter en saadan langrejse fra maj 1815 til august 1818 kom som skibbruden og nødlidende til sine forældres hus, hørte han der, at begge hans forældre var døde, hans hjem kommet i fremmede hænder og hans søskend spredte til forskjellige kanter, ingen vidste hvorhen. Senere for han fremdeles tilsøs, førte skib, dels eget, dels for sin broder Michael og for andre, men var for det meste uheldig, tildels vistnok ogsaa umedgjørlig. Omsider opgav han sølivet og var en kort tid omkring 1843 kjøbmand i Stavanger; saa-

vidt vides, er han den eneste af denne familje Sundt, som har boet paa Vestlandet. Men heller ikke dette vilde gaa, han opgav snart handelen og levede resten af sin tid, (naar undtages nogle kortvarige konstitutioner i toldvæsenet,) uden beskæftigelse i smaa kaar i Stavanger, understøttet af sin og sin hustrus familje og andre venner eller bekendte. Der døde han 1 marts 1866, begravet med sin hustru paa Stavangers kirkegaard, hvor deres grave er indfattede i en jernramme med indskrift. Han var af et barskt og bydende væsen og havde en skarp tunge, saa han nok i det hele taget var lidet yndet. Men han havde ogsaa havt megen modgang.

Gift 21 febr. 1822 (var forlovet 20 febr. 1819) i Borge ved Fredrikshald (Holm kirke, Thorsnes sogn) med *Johanne Christine Langberg* („Hanne“), fød i Moss 2 maj 1803 (døbt 9 maj s. a.), død i Stavanger 30 dec. 1865, en from og ydmyg kvinde, som resigneret fandt sig i livets ofte tunge tilskikkelser. — Af dette ektepar findes kun nogle fotografier, hvoraf nærværende meddeler ejer et par. — Hun var datter af Gunder Langberg, fød i Odder i Aarhus stift 8 febr. 1772, student 1792, personel kapellan i Laurdal 1795, lærer i Tønsberg 1798, sogneprest i Moss 1802, i Lyngdal 1812, i Borge ved Fredriksstad 1819, i Stavanger 1822, provst der, død i Stavanger 1 april 1844, — og Christine Margarethe Rein, død i Stavanger, rimel. vaaren 1853, halvsøster af digteren Jonas Rein.

J. L. Sundt og J. C. Langberg havde ikke børn.

42. VI. 2. **Michael Fredrik Sundt**, fød i Kristiania 10 juni 1795, opdragen hos provst H. D. Hammer i Sandesogn, der var gift med hans moster og var barnløs¹⁾. Her fik han en overdreven streng optugtelse, og uagtet baade gutten selv og hans fader vilde, at han skulde følge familjens traditioner og blive officer, fik den stivsindede prestemand sat igjennem,

¹⁾ Hans Daniel Hammer, fød i Skouger 11 april 1749, død i Drammen 19 okt. 1812, gift 1788 med Susanne Grüner, fød 3 sept. 1769, død 27 janr. 1858 efter i en lang aarrække at have været blind.

at han skulde fare tilsøs. Han blev da efterhaanden skibskaptejn og reder, ejede skibet „Grømstad“, som forliste; saavidt vides, førtes det da af hans ældre broder. Som gift boede han i Moss eller nærmeste omegn, ejede en tid gaardene Throndevik paa Jeløen med Guldholmen (1842) og Klommesten i Rygge, et hus i Moss, som ødelagdes ved den store brand 15 og 16 april 1858, og senere et stort grundmuret hus, den saakaldte „Chrystiegaarden“, som efter hans og hustrus død solgtes ud af familien. Han blev 1841 lodsoldermand og havnefogd i Moss, hvor han døde 21 marts 1874, begravet 28 s. m. paa Moss ny kirkegaard, hvor en granitstøtte viser stedet for hans og hustrus grave. — Ogsaa han havde noget af sin ældre broders barske væsen, men det laa mere i det ydre; ved nærmere bekjendtskab var han munter og spøgeful. En hederlig og strengt retskaffen karakter, gav enhver sit, men fordrede ogsaa sit; som sin fader, hvem han vistnok lignede i meget, herre i sit hus, en sparsom husholder og streng ordensmand, saa han, uagtet hans indkomster ikke var store, da han efter tabet af sit skib ikke havde andre indtægter end af sin bestilling, dog efterlod sig en formue af 8000 spd. Han var yndet af dem, som rigtig kjendte ham, hvorimod de, der stod ham fjernere, kanske følte sig mindre tiltrukne af ham.

Gift 14 sept. 1819 paa gaarden Bonden, presteenkesædet i Sandesogn, hos sin moster og plejemoder, provstinde Hammer, med *Anna Benedikte Sylvia Hjermann* („Anne“), fød i Fredrikshald 5 nov. 1797, død i Moss 6 marts 1875, begravet 13 s. m., datter af Otto Christopher Hjermann, R. D. O., fød i Bergen 1752, officer 1779, afsked som oberstløjtnant med vartpenge 1 januar 1818, død i Moss hos sin datter og svigersøn 1821, (om ham Aalls Erindringer 2 udg. s. 494 og forskjellige andre skrifter om krigsbegivenhederne 1814), — og Karen Margarethe Stang, fød paa Thorse (Tose) herregaard 18 eller 19 maj 1778, gift i Fredrikshald 1794, død i Kristiania 2 aug. 1852. Hun blev 2den gang gift med oberstløjtnant H. F. Tambs, fød 1774, død 1833. (M. Arnesen, stamtavle over familien Stang, s. 30.) — Af M. F. Sundt og hustru findes blot nogle daguerreotyper og fotografier hos deres børn.

M. F. Sundt og A. B. S. Hjermann havde 9 børn, 1.-nr. 43—47, 57—60.

43. VII. 1. **Otto Vilhelm Sundt**, fød i Moss 31 maj 1820, kadel 1 janr. 1836, surnumerær sekondløjtnant i 2den (1ste?) akershusiske infanteribrigade 6 maj 1840 med anciennetet fra 22 dec. 1839, gjorde tjeneste ved norske gevorbne jægerkorps fra 10 maj 1840, virkelig sekondløjtnant i 1ste akershusiske infanteribrigade 15 marts (2 april?) 1841, ansat dels ved fredriksstenske, dels ved fredriksstadske korps, gennemgik højskolen fra 18 aug. 1844 til 1 sept. 1847, premierløjtnant ved lesjeske kompani af gudbrandsdalske nationale musketerkorps 2 juni 1846, forsat til vingerske kompani af romerikske lette infanterikorps 2 dec. 1848, kaptejn og chef for 4de divisjon af oplandske landevernsbataljon 10 dec. 1857, forsat til chef for 2 divisjon af Smaalenenes landvernsbataljon 17 august 1859, gennemgik en skydeskole paa Gardermoen 20 aug.—19 sept. 1861, chef for ringeboske kompani af Gudbrandsdalens nationale musketerkorps af 1ste akershusiske infanteribrigade 7 febr. 1863 og boede som saadan i eller ved Lillehammer. — I 1850 deltog han som frivillig i den danske krig og gjorde under oberst Helgesen tjeneste i Friedrichstadt. (C. J. Anker, „Norske frivillige“, side 181). — Han døde i Kristiania, hvorhen han var rejst for at helbredes for en brusksagtig gevekst paa venstre skulder, som lægerne mente var paa-draget ved hans forcerede rensdyrjagter i højfjeldene; der havde han nemlig baaret rifle, ammunition og anden bagage af betydelig vegt, mest paa venstre skulder. Denne gevekst havde allerede begyndt at gjøre ham skjev, da han kom til Kristiania, hvor han blev opereret for den, men døde 16 dage efter, 6 febr. 1867, begravet paa Kristkirkegaard lige bag sin faders forældre, hvor en marmorplade viser stedet. — Han havde nogle gange været forlovet, men døde ugift.
44. VII. 2. **Michael Andreas Sundt**, } tvillinger, fødte i Moss 17 dec.
 45. VII. 3. **Anton Fredrik Sundt**, } 1821, begge døde s. a.

VII. 4. **Catharina Susanna Johanna Sundt** („Thrine“), fød 8 sept. 1823 i Moss, gift smst. 22 april 1845 (viet af sin farbroder C. U. Sundt) med *Christen Smith*, fød 22 april 1819, ejede en tid Throndevik paa Jeløen, var senere kjøbmand i Moss, død der 3 dec. 1846, begravet paa Moss gamle kirkegaard, som nu er udlagt til park, hvor en sten viser stedet. Han var søn af Elias Smith, ejer af gaarden Stabæk i Asker, omtrent en mils vej vest for Kristiania, senere ejer af „Hôtel du Nord“ i Kristiania, Dronningensgade, — og Karen Cappeln. — Thrine Smith har som enke boet i Moss, hos forældrene, saalænge de levede. Hun havde kun eet barn, som døde spæd. 46.

VII. 5. **Michael Andreas Sundt**, fød 31 juli 1825 i Moss, var fra sin tidlige barndom tilsøs med sin farbroder J. L. Sundt, tog styrmandseksamen 1843, blev senere skibskaptejn, fik med sin hustru formue, blev skibsreder og har dels alene, dels i fællesskab med andre ejet flere damp- og sejskibe og gjort mange og lange sørejser. Som gift har han boet dels i Moss, dels paa Jeløen. Den 29 marts 1867 købte han gaarden Alby paa Jeløen for 10810 spd., hvor han lod opføre alle husene, der kort før var afbrændte, og flyttede did vaaren 1868, men solgte igjen ejendommen 1881, boede derefter et aarstid med familie i Kristiania, senere udenlands (Hamburg og Paris), men købte saa i 1883 et stykke af gaarden Grimsrød paa Jeløen, hvilket fik navnet Framnes, og hvor han opførte husene. Der bor han nu og har siden 1864 ikke selv faret tilsøs. Efter sin svoger Schianders død overtog han 20 juli 1886 dennes dampskibsexpeditions- og agenturforretning i Moss. Paa stortingene 1874—76 var han første repræsentant for Smaalenenes amt. Hans (meget uheldige) portræt findes paa en stor planche med alle stortingsmænd for de aar. 47.

Gift 8 juli 1852 i Moss med *Anne Dorthea Peterson*, fød 5 januar 1830, datter af Peter Christian Peterson, fød i Moss 13 maj 1800, grossejer, dansk og fransk vicekonsul

smst., død der 5 dec. 1843, — og Hedvig Jakoba Sandberg, fød paa Onsø prestegaard 23 august 1808, gift i Moss 1828, bor som enke i Moss, om sommeren paa sit landsted Grønli paa Jeløen. — Hun blev efter Petersons død gift med Hans Blom, grosserer og vicekonsul i Moss, død 2 sept. 1868, 44 aar gammel.

M. A. Sundt og A. D. Peterson har havt 9 børn, l.-nr. 48—56.

48. VIII. 1. **Anna Hedvig Sundt**, fød i Moss 22 april 1853, gift smst. 24 maj 1871 med Carl Ewald Gerner, fød smst. 30 aug. 1847, tysk vicekonsul, grosserer og brugsejer, bor paa Melløs ved Moss. Hendes portræt i olje, brystbilled og legemsstørrelse, og hans som barn i liden maalestok, begge paa Melløs. Han er søn af Jens Ludvig Gerner, fød 12 dec. 1810, student 1831, brugsejer, kaptejn og chef for Moss borgerkorps, død smst. 30 jan. 1869, — og Fredrike Ewald, fød 4 nov. 1823, gift i Kjøbenhavn 18 nov. 1846, bor nu som enke paa Orkerød, Jeløen.

C. E. Gerner og A. H. Sundt har havt 6 børn.

(Stamtavle over fam. Gerner, Kristiania 1886, s. 20).

49. VIII. 2. **Helga Christiane Sundt**, fød i Moss 12 sept. 1854, gift 2 janr. 1874 i Moss med Valentin August Sibbern, fød 22 april 1843, da premierløjtnant, blev 25 aug. 1879 kaptejn i 1ste akershusiske infanteribrigade, ejer af Værnekloster i Rygge, hvor han bor, og hvor hendes portræt i olje, brystbilled og legemsstørrelse, findes. Han er søn af August Matthias Sibbern, fød 7 dec. 1807, student 1827, cand. jur. 1832, prokurator i Smaalenene, ejer af Værnekloster, død der 24 juni 1855, — og Augusta Gerner, fød 15 nov. 1811, gift 5 dec. 1836, bor nu paa Baug i Rygge.

V. A. Sibbern og H. C. Sundt har 4 børn.

(Stamtavle over fam. Gerner, s. 22).

50. VIII. 3. **William Andreas Sundt**, fød 6 marts 1856 i Moss. Ugift. — Han havde en tid en mindre landejendom i Rygge, Sameje ved Kurefjorden, og kaldte den Skovli. Paa et af faderens sejlskibe, der førtes af hans yngre broder Christian, rejste han for at forbedre sin helbred, der siden en sygdom

i spæd barnealder har været nedbrudt, i juni 1886 fra Drammen gennem den britiske kanal og om Kap Gode Haab til Sidney, hvor han efter omtrent en maanedes ophold i oktober og november forlod fartøjet, rejste med et sejlskib, hjemmehørende i Tvedestrand, om Kap Horn til London, hvor han var i 14 dage, og kom hjem 6 april 1887. Af denne jordomsejling har han givet en humoristisk beskrivelse paa vers, hvilken bevares som manuskript i familien.

- VIII. 4. **Ida Susanne Sundt**, fød 18 marts 1857, død 21 s. m. 51.
- VIII. 5. **Hans Fredrik Sundt** („Hans Fredrik“), fød 2 juli 1859, kadet i aug. 1876, udnævnt 3 nov. 1880 til surnumerær sekondløjtnant ved 1ste akershusiske infanteribrigade med anciennetet fra 10 aug. s. a., 13 febr. 1882 virkelig sekondløjtnant ved samme brigade, 31 juli 1882 ved norske jægerkorps, 27 maj 1887 premierløjtnant i samme brigade, har som løjtnant boet i Fredrikshald, Kristiania og Moss. Ugift. 52.
- VIII. 6. **Christian Albert Sundt**, fød 15 dec. 1861, skibskaptejn, fører for tiden et af faderens skibe i langfart. Ugift. 53.
- VIII. 7. **Carl Gustav Sundt**, fød 7 aug. 1863; var i nogen tid paa et handelskontor i Hamburg, senere paa „Henr. Germer & Søns“ kontor i Moss, nu medejer i „Moss Preserving co.s“ fabrik. Ugift. 54.
- VIII. 8. **Agnes Johanne Dorthea Sundt**, fød 1 sept. 1865. 55.
- VIII. 9. **Inga Vilhelmine Sundt**, fød 18 juni 1867. — Disse to yngste døtre bor hjemme hos forældrene paa Framnes. 56.
- VII. 6. **Karen Theodora Sundt** (søster af l.-nr. 43—47), fød paa Klommesten i Rygge 15 dec. 1827, død smst. 13 dec. 1828. 57.

58. VII. 7. **Karen Amalia Sundt**, fød smst. 5 april 1830, død i Moss 12 april 1835.
59. VII. 8. **Charlotte Gustava D'Albedyhll Sundt**, fød i Moss 17 aug. 1832, gift 22 okt. 1869 smst. med Henrik Julius Schiander, fød i Kjøbenhavn 6 maj 1823, grosserer, mægler og dampskibsexpeditør i Moss, da enkemand med 4 børn. I sit andet egteskab havde han ikke børn og døde i Moss 2 juli 1886, begravet paa Moss ny kirkegaard 8 juli ved sin første hustrus side. Enken bor i Moss. — Han var søn af Adolf Vilhelm S., fød i Arndal, skibskaptejn, død i Kjøbenhavn 24 febr. 1840, og hustru Inger Jorane Johnsen, fød i Kristianssand, død i Fredrikshald, — og havde før været gift 1 sept. 1848 med Bolette Dorthea Petersen, fød 29 april 1823, død i Moss 18 april 1867.
60. VII. 9. **Fredrike Amalia Sundt** („Dikka“), fød i Moss 5 maj 1835, gift smst. 6 dec. 1864 med Jakob Barth Böckmann, fød 17 febr. 1835 i Østre Totn, sømand, førte som skibskaptejn først fartøj for sin svoger M. A. Sundt (I.-nr. 47), senere for dennes svoger konsul Richard Peterson i Moss barkskibet „Anita“, med hvilket han og hele besætningen paa en mand nær omkom, da det 25 aug. 1871 kl. 10—11 aften paa rejse fra Portsmouth til Miramichi blev i Atlanterhavet paasejlet af dampskibet „Java“ og straks gik under („Aftenbladet“ 18 sept. og „Morgenbladet“ 23 sept. s. a.; dog har første flere unøjagtigheder). — Enken, som hele sit liv har boet i Moss, flyttede i august 1886 til Kristiania. — Han var søn af Daniel Peter Barth, der i 1823 forandrede sit navn til Böckmann, fød 4 dec. 1793 i Kragerø, ritmester, død i Moss som forhenværende postmester dersteds 28 dec. 1877, — og Eduardine Severine Margrethe Drejer („Dina“), fød i Kragerø 7 aug. 1811, gift smst. 7 aug. 1827, død i Moss 9 marts 1885, begge begravne paa Moss ny kirkegaard, hvor marmorplader viser stedet.

J. B. Böckmann og F. A. Sundt havde 3 børn.

VI. 3. **Christian Ulrik Sundt** (broder af l.-nr. 41 og 42), fød 61. i Kristiania 21 juni 1797 i karnapgaarden paa hjørnet af Kirke- og Toldbodgaden, (hvori senere konditor Peters havde og nu tobakshandler Bøge har sit lokale, nu kirkegaden nr. 18), døbt i slotskirken, d. e. garnisonskirken paa Akershus, 28 s. m. Sommeren 1808 blev han af sin fader sat ind paa det kongelig norske landkadetakademi i Kristiania, hvor han blev den daværende chef Hegermanns yndling, og hvor han sluttede et varmt venskab med den senere, i Danmarks første slesvigske krig saa berømte oberst Helgesen. I slutningen af 1812 blev han udnævnt til officer med anciennitet fra 1 okt. s. a. I de følgende 2 aar var han repetent ved krigsskolen og regnede senere altid denne tid som „repetent ved akademiet“ for sit livs værste. Af en erklæring af ham (i rigsarkivet), dateret Kristiania 25 maj 1814, sees, at hans rene indtægt i 1813 udgjorde 283 rbd. N. V. Med aaret 1815 indtraadte han i Norske gevorbne Jægerkorps, som det aar blev forlagt til Skien, hvor han i halvtredje aar opholdt sig i statsraad Nils Aalls hus og nød der et saa behageligt liv, at han ofte senere mindedes denne tid som den lykkeligste, han havde tilbragt, og nærrede til sin død et varmt venskab for denne familje. Ved Aalls død skrev han et digt over ham i „Christianiaposten“ 15 nov. 1854. Opholdet i Skien fik en ende ved korpsets forlæggelse til Kristiania i 1817. I 1819 deltog han i lystlejren i Skaane, da korpset under oberst Butenschøn som chef afgik fra Kristiania 21 maj, og foretog derefter en tur til Kjøbenhavn, hvor han ved sin onkel, daværende oberst C. U. v. Sundt (l.-nr. 29) og dennes svoger general v. Bülow blev forestillet for Fredrik den 6te, der tilbød ham at træde i dansk tjeneste. Ved modtagelsen heraf havde han rimeligvis gjort en rask karriere ligesom andre norske officerer, der gjorde saa (Rye, Schleppegrell, Helgesen), og onkelen raadede ham sterkt dertil. Men Norge var nu hans fædre- og hans føde-land, det vilde han ikke forlade, og der var han desuden allerede forlovet. Derhos følte han sig mer og mer hen-

dragen til den gejstlige stand, især ved Grundtvigs skrifter, hvem han ved samme lejlighed aflagde et besøg. Han regnede sig ogsaa altid til hans tilhængere i kirkelig henseende uden dog i alle dele at kunne følge ham og endmindre de saakaldte „grundtvigianere“ i deres mange paafund, mindst da det hele fik en politisk retning. I slutningen af 1820 begyndte han at læse græsk og latin, og endelig fattede han i 1821 den afgjørende beslutning at studere og blev i 1823 dimitteret af sin ven W. A. Wexels, (født 1797, død 1866 som prest i Kristiania), til examen artium, som han absolverede i august med haud illaudabilis; til 2den examen fik han laudabilis dec. 1824. Den 2 marts 1825 fik han, hovedsagelig ved sine høje velyndere, statsraad Rosenkrantz og general Stabell, fritagelse for udførelsen af de militære tjenesteplichter med bibehold af gage for at læse til theologisk embedsexamen, som han absolverede dec. 1827 med laudabilis. Januar 1828 blev han bevilget afsked fra krigstjenesten, aflagde den kateketiske prøve med haud og holdt sin dimisprædiken med laud. Oktober 1828 blev han udnævnt til residerende kapellan i Gran paa Hadeland, 6 maj 1840 til sogneprest i Røken og 26 maj 1849 til sogneprest i Rygge.

Ved denne tid var det, at han begyndte at merke symptomerne til det smertelige sygdomstilfælde, som i hans 12 sidste aar skulde volde ham saa mange lidelser og endelig blive hans død. Men med en forunderlig elasticitet fik han, naar anfaldene var over, hurtig sine kræfter igjen. Den friske sjel beherskede det syge legeme, saa at mange, der saa ham saa munter, livlig og fuld af interesser, troede fortællingen om hans lidelser overdreven. Disse søgte han at glemme ved en ivrig udførelse af sine embedsforretninger og ved sine aldrig ganske afbrudte literære sysler. — Han har udgivet følgende bøger: Et alvorsord og varselsraab, 1831. Afskedsprædiken til Grans menigheder, 1841. Krigserklæring mod brændevinet, 1845. Maria Schandorff, et minde-skrift, 1849. Kirkepsalmer over søndagsevangelierne, 1855, dediceret med et digt til den norske kirkelige menighed. Kirkepsalmer over søndagsepistlerne, 1857, dediceret med et digt til Rygge menighed. Fra svensk har han oversat Assar Lindeblads

religiøse sange, 1843, dediceret med et digt til statsraad Nils Aall, og C. W. Böttigers religiøse sange, 1845, dedic. med et digt til hans søster, baronesse D'Albedyhl (l.-nr. 67), og fra tysk Frantz Delitzsch's „Fadervor“, 1846, (senere paany oplagt), og A. G. Eberhards „Hanna og Kyllingerne“, 1848, dedic. med et digt til hans hustru. Mens han endnu var i Gran, lod han udgaa en indbydelse paa 7 tætrykte oktavsider til subskription paa en oversættelse af D. J. Köppens „Die Bibel, ein Werk der göttlichen Weisheit“, men oversættelsen kom ikke ud. Der har vel ikke tegnet sig nok subskribenter til dette verk, som var beregnet paa 90 ark og til en pris af 3 spd. Derhos har han oversat en mængde digte fra svensk, hvoraf mange er trykte i „Drammens Adresse“ 1843—45, mange er efterladte utrykte. Selv forfattede han ogsaa flere lejlighedsdigte, især over afdøde, men ogsaa ved andre lejligheder; de er spredte i forskjellige aviser, og et over Karl Johan er optaget i Henrik Wergelands „Mindekrans“ over denne konge. Et digt i anledning af Ole Vigs død paadrog ham et smededigt, som den daværende avis „Aftenbladet“ fandt det passende at optage. Ogsaa af originale digte er mange fundne utrykte efter hans død, især religiøse. (Om hans literære virksomhed se Kraft-Langes Forfatter-Lexikon. Chr. Johnsens Norsk Haandlexikon III 204).

Sundt fulgte altid med tiden, interesserede sig for det, som bevegede den, læste hvad der udkom i trykken, og havde samlet et godt theologisk bibliothek, hvoraf en del, saavidt erindres, omkring 20—30 ældre og sjeldnere verker, efter hans død foræredes til Kristiania universitets-bibliothek. Han tog ogsaa undertiden selv til orde i dagens spørgsmaal og blev derved stundom indviklet i avisfejder, sommetider ubehagelige nok, f. e. med „Christianssandsposten“ i 1843, en anden om afholdssagen, hvori han endnu dengang stod temmelig ene. Den avisstrid, som udbrød i anledning af hans „Krigserklæring“, var saameget fortrædeligere, som den tildels førtes med personlige venner, som W. A. Wexels og hans naboprest i Hurum C. P. Neumann (født 1801, død 1886) (kfr. E. Mau: Præsten W. A. Wexels's Liv og Virken, især s. 272—76). I 1846 deltog Sundt i det store afholdsmøde i Stokholm,

hvor han var vicepræsident, og var i det hele en ivrig besøger af preste-, skolelærer-, misjons- og afholdsmøder. Hans eget prestegjelds skolevæsen laa ham meget paa hjerte og havde i ham en varm talsmand, hvorfor han ogsaa gjentagne gange høstede biskop Arups varme anerkjendelse. I 1857 bivaanede han det skandinaviske prestemøde i Kjøbenhavn, hvor han frembragte Nordmændenes hilsen, og en maaned før sin død det i Kristiania. Kommen tilbage derfra sidst i juli blev han kastet paa det sygeleje, hvorfra han ikke mer skulde rejse sig. Han døde i Rygge prestegaard paa sin bryllupsdag 1ste sept. 1861 efterat have været embedsmand i 49 aar. — „Moss Tilskuer“ for 18 sept. skriver: „Ledsaget af et ualmindelig talrigt følgesaaavel fra Rygge som fra Moss og flere prester fra naboegnensaaavelsom fra Kristiania stedtes sogneprest Sundt lørdag 7 sept. til hvile paa Rygge kirkegaard. Sogneprest Sven Brun talte i sørgehuset, hvorfra kisten førtes til kirken, hvor provst Bassøe i kirkens navn sagde den afdøde farvel. Ved graven talte personel kapellan Kiær, og endelig sagde residerende kapellan W. A. Wexels, med hvem den afdøde havde staaet i et intimt venskabsforhold, ham et hjerteligt farvel. Den hele handling havde et sjelden højtideligt præg.“ — Han blev begravet paa samme plads, hvor flere af hans familje i forrige aarhundred er lagte,, nemlig paa nordsiden af vaabenhuset, i krogen mellem dette og selve kirkebygningen. Hans og hans hustrus grave er betegnede med to granitstøtter under en hængeask og indhegnede af et jerngitter.

Gift i Kristiania 1 sept. 1829 (forlovet 20 okt. 1818) med *Johanne Sophie Augusta Delphin* („Hanne“), fød i Kristiania 1 sept. 1802, død 16 januar 1865 paa gaarden Lyby i Rygge, hvorhen hun efter naadsensaarets udløb var flyttet, begravet 21 s. m. paa Rygge kirkegaard. En trofast hustru og duelig husmoder, stille og bramfri, de fattiges tilflugt, lidet paaagtet af de fleste, desto mer vurderet af dem, der rigtig kjendte hende; en dyb religiøsitet uden sygeligt hovedhænger, et lidet og svagt legem, men en sterk sjel. Hun var sin mands omhyggelige plejerske under hans sygdom og veg ikke fra hans leje, før han.

havde draget sit sidste suk. — Hans portræt i sortkridt af Chr. Olsen 1843 og begges i sortkridt af David Arnesen 1849 ejes af deres søn; hendes dog lidet heldigt. Desuden nogle fotografier. — Hun var datter af Jøns Christopher Delphin, fød 16 marts 1760 i Heslunda i Skaane; han kom 1775 til Kjøbenhavn, 1796 til Kristiania, hvor han købte et farveri, blev naturaliseret 1801, omtrent ved samme tid borgerløjtnant, anlagde under krigen en vinedikkefabrik og erhvervede sig, især ved sit farveri, en ikke liden formue, der for en stor del tabtes ved uheldige skovspekulationer, hvori han og hans Svoger J. C. Schandorff¹⁾ indlod sig, og ved „Strømbergs theater“, hvortil Delphin forstrakte pengene²⁾. I 1815 var han borgerkaptejn, fik i 1818 en æres-sabel af Karl Johan, blev ca. 1822 statshauptmand, afsked 1825, død 4 januar 1828, begr. 11 s. m. paa „Vor Frelzers gravlund“ tæt ved indgangen fra Ullevoldsvejen, hvor et jernkors betegnede hans og hustrus grave, indtil det i 1883 borttoges. — Han ejede det for den tid store hus paa hjørnet af Øvre Slotsgade og Prinsensgade med to karnapper, hvor indtil 1860 studentersamfundet i mange aar havde haft lokale, og som man endnu for ikke saa mange aar siden af og til hørte kaldt „Delphingaarden“. Hans enke ejede og beboede den til sin død, hvorefter den solgtes ud af familien. Desuden ejede han et par mindre huse. — Hans hustru var Marie Schandorff, fød 18 april 1769 i Kjøbenhavn (Springgade nr. 28), gift smst. 11 maj 1792 (91?), død 26 juli 1840 i Kristiania, en begavet og dannet dame, som drev det vidt i tegning og skrev vers (Fru Dunker „Gamle Dage“ s. 166); en bestemt karakter og myndig optræden. Hendes og hendes mands portrætter tegnede paa elfenben af Camerat i Kjøbenhavn

¹⁾ Fød 1775, død 1842 som bureauchef i medicinalbureauet; se Norsk Magazin for lægevidenskaben, 1ste række 5te bind side 256, hvor hans nekrolog af prof. med. F. Holst er optagen; Norske Stift Reg. s. 1015—16. Langes Forf.-lex. s. 544. „Maria Schandorff“ af C. U. Sundt.

²⁾ Johan Peter Strømberg fra Sverige levede i begyndelsen af aarhundredet i Kristiania som dansemester og oprettede senere byens første offentlige theater, hvor nu „Maltheby“ ligger, Theatergaden. Det aabnedes 30 janr. 1827 og brændte 5 nov. 1835, hvorved han mistede alt og døde senere i armod. Han var gift med Maria Christine Ehrenstrøm, død i Kristiania 1853 af kolera.

1812, ejes af nærværende meddeler; hans brystbilled i olje og naturlig størrelse ejes af hans datter frk. Thalie Delphin i Moss; hans billed i brudgomsdragt, indfattet i en brystnaal, ejes af Johanne Sundt (l.-nr. 63). Et brystbilled af hende i naturlig størrelse, pastel af prof. Hornemann, taget i Kjøbenhavn 1812, ejes af hendes dattersøn adjunkt Kristofer Schive i Kristiania.

C. U. Sundt og J. S. A. Delphin havde kun eet barn:

62. VII. **Mikael Christopher Christlieb Sundt**, født 27 juni 1831 paa kapellangaarden Forten i Gran paa Hadeland ved Sølsbjergets østre fod. Han gik en kort tid paa den faste skole hos klokker Petersen i Gran, senere paa den faste skole i Røken hos klokker Allum (født 1810, død 1878 som sogneprest til Flesberg), havde 1843—47 huslærere og var 1847—51 elev af Drammens lærde skole, hvis rektor da var den dygtige skolemand Fr. M. Olsen. Derfra dimitteret tog han examen artium 1851 med laud, examen philosophicum dec. 1852 og philologisk embedsexamen dec. 1858, begge med haud. Derefter tilbragte han et halvt aar i Kristiania som privatlærer, senere noget over et halvt aar i sit hjem i Rygge og derpaa et halvt aar som huslærer hos en familie i Ullensaker, hvorefter han siden høsten 1860 har havt fast bolig som lærer i Kristiania. 1860—63 lærer ved Heltbergs latinskole, informerede og dimitterede til examen artium i 1861—63 og tillige senere enkeltvis, 1862—63 medbestyrer og 1863—64 enebestyrer af „Michaelsens og Sundts pigeskole“, 1864—76 lærer ved frk. T. Bugges pigeskole, fra 1 januar 1866 lærer ved „Kristiania Borger- og Realskole“, hvilken stilling han fremdeles indehar, 1867—69 lærer ved et ved private sammenskud oprettet kursus for vordende lærerinder ved almueskolen, examinator i historie og geografi ved lærerindeprøven af højere grad siden 1873, da denne examen oprettedes, 1875 lærer ved „Kristiania Handelsinstitut“, 1881 medejer af samme, hvilket da fik navnet „Kristiania Gamle Handelsinstitut“, indtil dette ophevedes i maj 1888, 1882 atter lærer ved frk. Bugges middelskole for piger. (K. Korens lærer- og skolekalender, Kria. 1885). — Han har udgivet

følgende bøger: *Agricolas levnet af Tacitus i norsk oversættelse*, 1866, anonym. *Geografi til skolebrug*, 1870. *Geografi for smaaklasserne og almuskolen*, to oplag i 1879. *Georg Hartung, Rejse i Norge*, oversat fra tysk, 1882. *Stamtavle over familien Gerner*, 1886. *Studerterne fra 1851, biografiske meddelelser m. m.*, 1887. Desuden har han lejlighedsvis skrevet enkelte artikler i dagspressen, mest anonyme og især i „*Morgenbladet*“. I „*Moss Tilskuer*“ for 18 sept. 1861 en nekrolog over hans fader. — I sine fritimer har han, især i de senere aar, mest syslet med sin familjes genealogi og personalia, hvoraf resultatet foreligger i disse blade.

Gift i Moss 29 nov. 1868 (forlovet 9 januar s. a.) med *Emilie Eline Marie Bøckmann*, fød i Østre Totn 15 april 1847, søster af J. B. Bøckmann (I.-nr. 60).

M. C. C. Sundt og E. E. M. Bøckmann har fire døtre, fødte i Kristiania:

- VIII. 1. **Johanne Sophie Augusta Sundt**, fød 26 sept. 63.
1869, Trondhjemsvejen, som da ikke var indlemmet i Kristiania; hjemmedaab 14 dec. blev stadfæstet i Østre Akers kirke 14 april 1870.
- VIII. 2. **Edvardine Eline Sundt** („Eva“), fød 26 marts 64.
1872, døbt 20 maj s. a. i Gamle Akers kirke.
- VIII. 3. **Betsy Nathalia Sundt**, fød 6 juli 1874, døbt 65.
9 aug. s. a. i Trefoldighedskirken, da Gamle Akers repareredes.
- VIII. 4. **Josephine Eugenie Sundt**, fød 14 april 1876, 66.
døbt 21 juni s. a. i kapellet ved Kroghstøtten, der da benyttedes som sognekirke for Paulus menighed, hvis kirke endda ikke var opført.
- VI. 4. **Susanne Christiane Sundt** (søster af I.-nr. 41, 42, 61), 67.
fød i Moss 6 dec. 1798, døbt 14 s. m. Efter enstemmige udsagn af alle, som kjendte hende, overmaade smuk, yndig og elskværdig, tillige skjelmisk og munter. Hun havde mange bejlere, hvoriblandt et par senere fremragende mænd, var ogsaa en kort tid forlovet. Efter sine forældres død op-

holdt hun sig en tid fra 1816 af hos sin moster provstinde Hammer i Sande sogn og derpaa i Kjøbenhavn, maaske hos en Arbo paa Aldershvile. Ialfald var det denne, som lod hendes portræt male i pastel, brystbilled, legemsstørrelse; det ejes nu af M. Sundt (l.-nr. 62), og skjønt det intet betydeligt kunstværk er, tyder det dog paa en meget smuk kvinde. Senere opholdt hun sig i Aalborg hos sin morbroder C. F. Grüner, (død i Kjøbenhavn 15 sept. 1846 som fhv. ob.-ltm.) og endelig hos general-auditør C. A. Bergh i Kristiania, i hvis hus hun blev viet. Hun boede derefter tre aar i Kristiania, hvor hendes 2 ældste børn fødtes, men 13 april 1826 flyttede egtefolkene til Stokholm, hvor hun døde 30 maj 1855. I breve til sin yngste broder omtaler hun ofte sin længsel efter at gjense fædrelandet og sine mange derværende slegtninge og venner samt planer i den retning, men det skede aldrig.

Gift 1 maj 1823 med friherre *Carl Gustaf Eichstedt D'Albedyhl*¹⁾, fød 26 juli 1800 i Nyköping, 2den sekretær i kabinettet for den udenrigske brevveksling 1819, kammerjunker s. a., expeditionsssekretær hos statholderen i Norge grev J. A. Sandels 1821, kammerherre 1823 (eller 25), 1ste sekretær i kab. for den udenrigske brevveksling 1825, underceremonimester 1828, ceremonimester 1829, overceremonimester 1831, registrator ved kgl. maj.s ordner og ridder af Nordstjerneordenen 1832, medlem af kgl. nordiske fornskriftselskab i Kjøbenhavn 1833, foredragende for hof-årenderna 1837, kommandør af græske Frelserens orden s. a., ledamot i allm. ärendernas beredning, afsked fra kabinettet, overofficiant ved kgl. maj.s ordner, komm. med storkors af Nordstjerneordenen 1838, afsked fra overceremonimester- og overofficiantsbefatningen 1843, død i Stokholm 23 febr. 1856. (Biogr. lex. öfver namnk. sv. män I 129. G. Anrep, Sv. adelens ättartaflor I 522). — I Kristiania færdedes han i de højeste kredse, hvilket bl. a. sees

¹⁾ Riddarhuset: Frihrl. ätten D'Albedyhl, nr. 183, gammel liflandsk adelig ät, oprindelig fra Italien, hed før Albedijl, friherrelig 1720, introduceret s. a. — Af familien findes en gren i Tyskland, hvorfra den skal være kommen til Sverige i 13. eller 14. aarhundred(?). I 1888 en general von Albedyl, under kejser Wilhelm den 1ste chef for militærkabinettet).

f. e. af fadderne for hans to ældste der fødte børn. Ældste barn havde til faddere: Hs. Maj. kong Carl Johan, forestillet ved Hs. Exc. rigsstatholderen grev Sandels; statsraad, underkantsler og kommandør Collett; statsraad og kommandør Krogh; general-auditør og kommandør Stabel; stiftamtmand og kommandør Sibbern; hofmarschal baron Wedel-Jarlsberg; løjtnant C. U. Sundt; fru grevinde Sandels, fød Hermelin; grevinde Wedel-Jarlsberg, fød Anker; kammerherreinde Kaltenborn, fød Rosenkrantz; general-auditørinde Bergh, fød Schejtli; statssekretærinde Vogt, fød grevinde Fröhlich; frk. Maria Mansbach. — Andet barn: statsfrue baronesse Wedel-Jarlsberg, fød Bentzon, fru Schive, fød Delphin, hoffrøken Fredrike Haxthausen, kabinetskammerherre m. m. von Mansbach, kabinetskammerherre m. m. Kaltenborn, professor og dr. med. Holst, skibskaptejn von Sundt, kaptejn m. m. Sandels. Senere, i Stokholm, skal han en tid have staaet i høj gunst ved hoffet og havde betydelige indtægter af sine mange embeder, hvorhos han ogsaa skal have haft nogen formue. Men saa brød ulykken løs. I et brev efter hustruens død omtaler han ogsaa de første 20 aar af sit ægteskab, da „vi voro, Gud ske lof! rätt lyckliga, ehuru jag visst gjorde ett stort misstag, då jag gifte mig endast af kärlek“, i modsætning til de sidste 12 aar, da de „burit alla de försakelser vi måst underkasta oss, i följd af min oförsvarliga obetänksamhet“. I 1843 var han nemlig ved kautioner og laan til uvederheftige folk kommen i en bundløs gjeld; han skal ogsaa have paadraget sig en irettesættelse for sit forhold som ceremonimester ved en anledning, (det har været fortalt, at det var ved excellencen G. af Wetterstedts ligbegjængelse, hvilket dog neppe er muligt, da denne døde 1837), hvilket den stolte mand ikke vilde finde sig i. Han tog afsked fra alle sine embeder, hvorefter han levede fjernt fra hoffet i et slags unaade og i middelmaadige kaar, og dette havde en uheldig virkning paa hans humør og huslige forhold, som i hans senere aar neppe var ganske lykkelige. Saaledes er fortalt af flere, som har været i Stokholm og kjendt forholdene, men kun som rygter; med nogen vished vides det ikke. Breve fra ham viser, at han, uagtet sit norske giftermaal, ikke var nogen ven af Norge og

unionen; og dog oplevede han ikke statholdersagen. — Han var søn af diplomaten og forfatteren Gustaf D'Albedyhl, fød i Stralsund 31 marts 1758, kom 1774 til Sverige, kansli-examen 1775, 2den sekr. i præs.-kontoret 1776, sekr. ved gesantskabet i St. Petersburg 1778, chargé d'affaires smst., kammerjunker 1783, envoyé extraordinaire ved det spanske hof s. a., minister ved det danske hof 1784—89, da han, skjønt uskyldig, mistænkte som delagtig i den politiske eventyrer Lars Benzeltjernas anslag at opbrænde eller sprænge i luften de ved Kjøbenhavn i begyndelsen af 1789 indefrosne russiske krigsskibe, og tilbagekaldtes i unaade; kammerherre hos dronningen 1787, medlem af riksdagen 1809, død 11 aug. 1819, — og Eleonora Charlotte grevinde Wrangel, fød 27 marts 1770, gift i Stokholm 17 marts 1797, død 4 juni 1835, bekjendt som forfatterinde og digterinde.

C. G. E. D'Albedyhl og S. C. Sundt havde 6 børn.

68. IV. 15. **Maren Catharina Sundt** (søster af l.-nr. 34, 35, 37—39), fød paa Evje 1730, døbt i Rygge 28 okt. s. a., død 25 april 1732.
69. IV. 16. **Maria Elisabeth Sundt**, fød paa Evje, døbt i Rygge 8 maj 1732 (ifølge Rygge kirkebog; faderen opgiver hende fød 10 maj 1731, som maa være en hukommelsesfejl, da hun derved kommer det foregaaende barn for nær.) Konfirmeret i Rygge 1747. Hun døde 14 sept. 1801 i Moss, 70³/₄, efter Moss kirkebog 70¹/₃ aar gammel „af alderdom“ i huset hos sin brodersøn M. A. Sundt (l.-nr. 40). Ugift. — Da hendes yngre søster Charlotte Ulrika Maria Sundt, der havde 75 rdl. i aarlig pensjon af den norske krigshospitalskasse, i 1800 afgik ved døden, søgte hendes ovennævnte brodersøn, hos hvem hun boede, fra Moss 14 maj 1800, om at pensjonen maatte tilfalde den her nævnte søster, der var i sit 70de aar og i mer end 34 aar havde været sengeiggende og saa ussel, at der stadig maatte være to personer til hendes pleje. Om ansøgningen blev indvilget, vides ikke. (De forskjellige angivelser af hendes alder ved hendes død kan, som det sees, ikke bringes i overensstemmelse).
70. IV. 17. **Sophia Magdalena Sundt**, fød paa Evje 24 juli 1733,

opkaldt efter dronningen, som da var her i landet med kongen, konfirmeret sammen med foregaaende i Rygge 1747. Naar og hvor hun døde, vides ikke, men hun nævnes i Rygge kirkebog som provstinde 31 maj 1776, 4 janr. 1779 og 5 janr. 1781. J. L. Sundt til Evjegaard skriver, at han havde 2 janr. 1786 „bortbøxslet til min Søster Sophia Magdalena Sundt, Enke efter avg.e Provst Eeg, Gaarden Væstre Dilling“ i Rygge.

Gift ca. 1775 med enkemand *Hans Broderus Eeg* (søn af fogd Jakob Andreas E. og Elisabeth Leganger), fød 3 febr. 1737 i Romedals prestegjeld paa Hedemarken, var først prest paa et af det kgl. asiatiske kompanis skibe, blev 1772 prest og viceprovst for orlogsflaaden, 23 aug. 1773 sogneprest til Rygge og Moss (samt provst?) og 11 sept. 1782 sogneprest til Høland, hvor han kort efter sin ankomst blev syg og døde 11 juli 1783. — Da ligkjeldereren under Rygge kirke blev undersøgt i febr. 1888, fandtes paa en kiste en forrustet og næsten ulæselig indskrift, hvoraf dog fremgik, at det var liget af provstinde *Elisabeth Eeg*, død 21 janr. 1774, som altsaa har været hans første hustru, og da hans datter af 2det egteskab var 17 aar gammel ved sin død 13 janr. 1793, maa han altsaa 2den gang have giftet sig ca. 1775.

Saavidt vides kun en datter.

- IV. 18. **Charlotte Ulrica Maria Sundt** (kaldtes i Rygge: „frøken Lotte paa Evje“), fød paa Evje 2 sept. 1735, døbt i Rygge 9 s. m., død af slag 8 maj 1800, 64 aar gammel, i Moss i huset hos sin brodersøn M. A. Sundt (l.-nr. 40), begravet ved Rygge kirke. Ugift. Hun havde, som nævnt under l.-nr. 69, til sin død 75 rdl. aarlig pension af den norske krigshospitalskasse. 71.
- IV. 19. **Johanne Sophie Amalia Sundt**, fød paa Evje 14 april 1737, døbt i Rygge 16 s. m., maa være den „general Sundts datter“, som 3 juni 1755 døde eller 72.

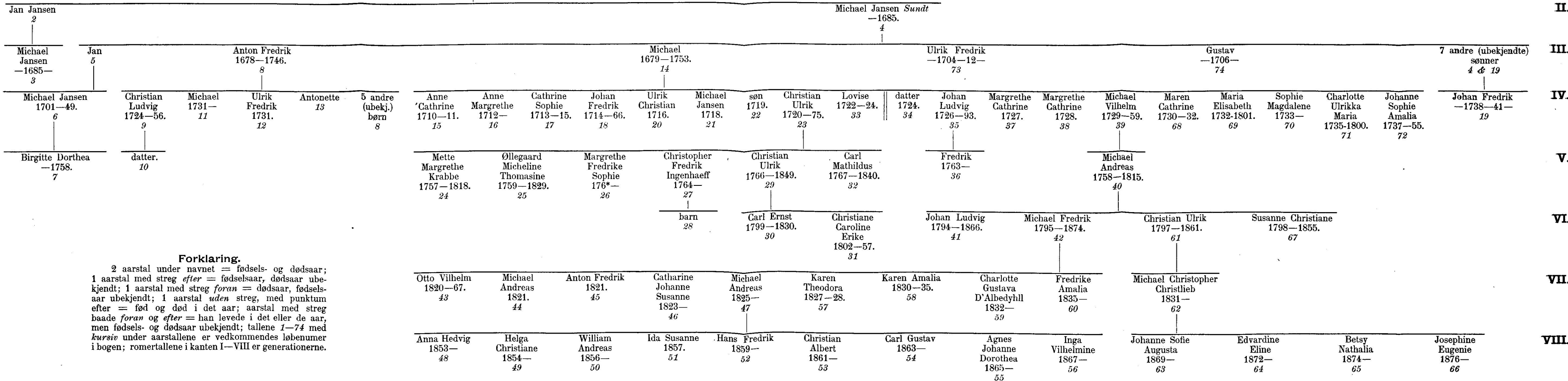
blev begravet ved Rygge kirke. Ugift. Skiftet efter hende blev sluttet 14 maj 1760.

73. III. 4. **Ulrik Fredrik Sundt** (broder af l.-nr. 5, 8, 14 og 74), fyrverker paa Kongsvinger 16 sept. 1704, løjtnant i artilleriet 30 marts 1708, kaptejn-løjtnant i vesterlenske nationale dragonkompani af oberst Øtkens dragoner 15 marts 1710, kaptejns karakter 18 sept. 1711. Efter optegnelse af hans broder Michael, som blot kalder ham Ulrik, skal han være død som kaptejn ved de smaalenske dragoner under generalmajor F. W. v. Folckersahm 8 sept. 1712, men denne tidsangivelse maa være fejlagtig (maaske for 1713); thi han blev Gift paa Kongsvinger (viet hjemme i huset) 11 okt. 1712 med *Johanna Maria von Sesterfleth*, der maaske kunde være den majorinde Sundt, som 29 dec. 1758 blev begravet i Rygge (jfr. l.-nr. 16). — Hun var datter af oberst og kommandant paa Kongsvinger fæstning Johan Otto von Sesterfleth, begravet i Vinger 21 marts 1713, 52 aar gammel, og Anna Larsdatter Erlov, begravet i Vinger 15 aug. 1707, 45 aar gammel. — Formodentlig havde de ikke børn.
74. III. 5. **Gustav von Sundt** blev 24 juli 1706 stykjunker ved artilleriet i Fredriksstad og nævnes endnu i brev af 5 dec. 1708. Da han senere ikke gjenfindes, døde han formodentlig ung.
-

Familjen Sundt.

Til side 100.

Jan Hanson
—1644—
1

Forklaring.

2 aarstal under navnet = fødsels- og dødsaar; 1 aarstal med streg *efter* = fødselsaar, dødsaar ubekjendt; 1 aarstal med streg *foran* = dødsaar, fødselsaar ubekjendt; 1 aarstal *uden* streg, med punktum *efter* = fød og død i det aar; aarstal med streg *baade foran og efter* = han levede i det eller de aar, men fødsels- og dødsaar ubekjendt; tallene 1—74 med *kursiv* under aarstallene er vedkommendes løbenummer i bogen; romertallene i kanten I—VIII er generationerne.

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VII.

VIII.

